

B.2.6 Plán Bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

ÚVOD:

Cieľom vypracovania plánu BOZP je splnenie §13 ods. 1 Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, ktorý predpisuje stavebníkovi dodržiavať podmienky na zaistenie BOZP pri príprave projektu stavby a uskutočňovaní stavby v rozsahu stanovenom v osobitnom predpise, t. j. Nariadení vlády SR č. 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko.

Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je vypracovaný na konkrétnu stavbu na základe projektu stavby a podľa charakteristiky prác, ktoré sa na stavbe budú realizovať.

Zhotoviteľia vykonávajúci činnosti na stavbe „**Rekonštrukcia budovy ZUŠ Ľudovíta Rajtera, Sklenárova 5, Bratislava**“

a ich pracovníci musia mať na tieto činnosti odbornosť - kvalifikáciu, zdravotnú spôsobilosť a musia byť vyškolení z predpisov BOZP, vybavení OOPP a pod. Táto povinnosť bude zakotvená v jednotlivých zmluvách.

Činnosti, ktoré majú vplyv na bezpečnosť a kvalitu, môžu vykonávať len pracovníci, ktorí majú príslušné vzdelanie, skúsenosti, odbornú kvalifikáciu a oprávnenia na vykonávanie tejto činnosti.

Cieľom vypracovania plánu BOZP je, aby počas celého obdobia realizácie stavby „**Rekonštrukcia budovy ZUŠ Ľudovíta Rajtera, Sklenárova 5, Bratislava**“ sa dosiahla bezpečná realizácia stavebných, montážnych prác a činností s minimalizáciou nasledovných aspektov:

- bez smrteľných, ťažkých pracovných úrazov,
- minimalizácia časových strát v dôsledku úrazov,
- žiadne havárie a spôsobené škody na zariadení,
- žiadne škody na životnom prostredí.

Identifikácia prác s osobitným nebezpečenstvom v zmysle NV č. 396/2006, Príloha č.2:

1. práce, pri ktorých sú zamestnanci vystavení nebezpečenstvu zasypania, zapadnutia v močaristom teréne alebo pádu z výšky, kde sa riziko zvyšuje charakterom práce, použitým pracovným postupom alebo podmienkami pracovného prostredia na stavenisku - **neidentifikované**
2. práce, pri ktorých sú zamestnanci ohrození pôsobením chemických alebo biologických faktorov, ktoré znamenajú osobitné nebezpečenstvo pre bezpečnosť a zdravie zamestnancov alebo pre ktoré osobitný predpis ustanovuje monitorovanie pracovného prostredia - **neidentifikované**
3. práce v kontrolovaných pásmach na pracoviskách zo zdrojmi ionizujúceho žiarenia a práce v prechodných kontrolovaných pásmach pri činnostiach vedúcich k ožiareniu - **neidentifikované**
4. práce v blízkosti vysokého napätia - **neidentifikované**
5. práce, pri ktorých je nebezpečenstvo utopenia - **neidentifikované**
6. práce v šachtách, podzemí a tuneloch - **neidentifikované**
7. práce, ktoré vykonávajú potápači s dýchacími prístrojmi - **neidentifikované**
8. práce vykonávané v kesónoch a v prostredí so stlačeným vzduchom - **neidentifikované**
9. práce s výbušninami - **neidentifikované**
10. montáž alebo demontáž ťažkých konštrukčných prvkov - **neidentifikované**

1.0 IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE STAVBY a INVESTORA

Identifikácia stavby:

Názov stavby : „**Rekonštrukcia budovy ZUŠ Ľudovíta Rajtera**“
Miesto stavby : **Sklenárova 5, Bratislava**

Súpisné číslo: 286

Pozemok objekt: parc. č. 15303/13

Pozemok okolie: parc. č. 15303/25

Prípojky: projekt nerieši

Vjazd: sklenárova ul.

Obec: 529 320 BA-m.č. RUŽINOV

Katastrálne územie: 804 274 Nivy

Okres: 102 Bratislava II

Charakter stavby: Stavebné úpravy spojené s rekonštrukciou fasády

Dátum: **02/2018**

Stupeň: **Jednostupňový projekt stavby prikladaný k ohláseniu uskutočnenia stavebných a udržiavacích prác stavby**

Dodávateľ: dodávateľ určený výberovým konaním

Termíny výstavby: v zmysle ZoD

Výber dodávateľa: predbežne 04-05/2018

Predpokladané zahájenie výstavby: v zmysle ZoD, predbežne 06/2018 – 09/2018

Stavebný dozor: riešený v rámci dodávateľskej organizácie

Stavebné náklady: v zmysle ZoD

Identifikácia objednávateľa a investora:

Názov: **Základná umelecká škola Ľudovíta Rajtera**

Sídlo: Sklenárova 5, 821 09 Bratislava-Ružinov

Štatutárny zástupca: Mgr. Erika Fáberová, riaditeľka

IČO: 31780725

DIČ: 2020974384

Identifikácia spracovateľa návrhu a autora:

Pôvodný autor stavby Ing. Lazar, 1979

Spracovateľ : **ATELIÉR KUSÁ, spol. s r.o.,**
Prievozská 37, 821 09 Bratislava
IČO 36 656 691, IČ DPH SK 2022217637

Zapísaný v Obchodnom registri Okr. súdu Bratislava I., vložka číslo 41609/B

Hlavný inžinier projektu, autor projektu: :

Ing. arch. Jarmila Konečná, Prievozská 37, 821 09 Bratislava
autorizovaný architekt, SKA, reg. číslo 1011 AA
0903/808 011, 0905/227 307,
e-mail: atelierkusa@gmail.com

Koordinátor projektu: **Ing. arch. Jarmila Konečná**

Koordinátor bezpečnosti:

Prehľad použitých skratiek

BOZP - Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

POV - Projekt organizácie výstavby

ŽP - Životné prostredie

OPP – Ochrana pred požiarmi

OOPP - Osobné ochranné pracovné prostriedky

dB – decibelov

PÚ – pracovný úraz

Dôležité telefónne čísla

V prípade nebezpečenstva

Hasičská a záchranná služba: 150 (112)

Záchranná služba: 155 (112)

Polícia: 158(112)

Mestská polícia: 159

Inšpektorát práce BA	02 49251614
Tiesňové volanie: (požiarnici, polícia, lekár)	112
Poruchová linka ZSE: (západoslovenská energetika) kontakt@zse.sk	0800 111 567
Poruchová linka SPP: (Slovenský plynárenský priemysel)	0850 111 727
Poruchová linka BVS, a.s. :	0850 121 333

1.01 Stručná charakteristika budovy

Jestvujúci objekt ZUŠ je samostatne stojaci s 2 nadzemnými podlažiami, bez suterénu obľžnikového s plochou strechou obdĺžnikového jednoduchého pôdorysu tvoriaci 1 dilatačný celok. Základné rozmery objektu sú 42,30 x 13,3 m. **Konštrukčná výška je 3,3 m. celková výška objektu 7,25 m.**

Objekt SO 01 bol postavený v r. 1979.

Dosiaľ neprebehla celková revitalizácia objektu, fasáda je v pôvodnom stave, nebolo realizované zateplenie štítových stien s výmenou výplňových otvorov, ktoré by bolo potrebné realizovať z dôvodov stavebnotechnického opotrebenia budovy a riešenia tepelnej úspornosti. V r. 2014 bola realizovaná len čiastočná oprava prístrešku nad zvetrím a bežné udržiavacie práce v objekte (maľovanie, drobné vysprávký a pod.)

Východná fasáda objektu je obrátená ku prístupovej komunikácii ústiacej na Sklenárovu ul. a táto časť je verejne prístupná, ostatné fasády sú za oplotením, pozemok okolo budovy však nie je majetkom investora.

Objekt používa výlučne ZUŠ – Sklenárova. Objekt je plne v prevádzke a stavebné práce sa budú realizovať v čase školských prázdnin. Do objektu sú privedené všetky inžinierske siete – voda, plyn, el. energia, je odkanalizovaný. Miestnosti v objekte sa t. č. plne využívajú.

Projekt je navrhovaný na základe požiadavky ZUŠ. Účelom projektu je zabezpečenie podkladov pre stavebné a udržiavacie práce na celkovej **rekonštrukcii obvodového plášťa budovy:**

- **Nový obvodový plášť na východnej a západnej fasáde**
- **Zateplenie kontaktným zatepľovacím systémom (KZS) štítových fasád severná a južná**
- **výmena všetkých výplní vonkajších otvorov**
- **zateplenie jestvujúceho strešného plášťa a nová hydroizolácia strešnej krytiny a klampiarske výrobky.**
- **Nedôjde k stavebným, pôdorysným a výškovým zmenám na budove „ZUŠ“ s výnimkou hrúbky izolantu 120 mm na štítových múroch**

1.02 Hodnotenie nebezpečenstva a rizika

Každý zhotoviteľ, ktorý sa zúčastní na stavebných a montážnych prácach na stavbe „**Rekonštrukcia budovy ZUŠ Ľudovíta Rajtera, Sklenárova 5, Bratislava**“

podľa § 6 ods. 1 písm. c) Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov musí mať spracované nebezpečenstvá a riziká v rozsahu vykonávaných prác a činností, ktoré obsahujú:

1. analýzu nebezpečenstiev každej práce (pracoviska) a určenie tých, ktoré nemožno vylúčiť alebo obmedziť a ktoré môžu ohroziť život a zdravie zamestnanca,
2. charakteristiku vlastností, ktoré musia mať ochranné prostriedky, aby boli účinné proti nebezpečenstvám určených podľa písmena a),
3. hodnotenie , či osobné ochranné pracovné prostriedky, ktoré bude zamestnancom poskytovať, spĺňajú požiadavky uvedené v Nariadení vlády SR č. **395/2006** Z. z. o minimálnych požiadavkách na používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov (OOPP)

Spracovanie hodnotenia nebezpečenstiev vyplývajúcich z pracovného procesu

Zhotovitelia sú povinní v zmysle zákona NR SR 124/2006 Z.Z spracovať identifikáciu nebezpečenstiev, ktorá by mala obsahovať významnejšie nebezpečenstvá a možné závažnejšie pracovné činnosti podľa zdroja rizík v rozsahu vykonávaných prác a činností.

Pre jednotlivé práce musia byť vypracované technologické a pracovné postupy, ktoré musia riešiť:

- nadväznosť a súbeh jednotlivých pracovných operácií
- použitie strojov, zariadení a špeciálnych pracovných prostriedkov, pomôcky apod.
- druhy a typy pomocných stavebných profesií
- spôsob dopravy (zvislej a vodorovnej) materiálov, prípadne osôb, vrátane skladovacích plôch apod.
- technické a organizačné opatrenia na zaistenie bezpečnosti zamestnancov, pracoviska a okolia
- opatrenia pri stavebných prácach pri mimoriadnych podmienkach apod.

1.03. Odstraňovanie, prípadne obmedzovanie nebezpečenstiev a rizík

Účelom plánu BOZP je zabezpečiť, aby počas stavby stavby „**Rekonštrukcia budovy ZUŠ Ľudovíta Rajtera, Sklenárova 5, Bratislava**“ boli stanovené bezpečné pracovné podmienky personálu pracoviska, ako aj zamestnancov a zamestnančov zhotoviteľov, aby sa predchádzalo pracovným úrazom, boli dodržiavané bezpečnostné normy a predpisy a správna organizácia práce v súlade so všeobecne platnými právnymi a ostatnými predpismi v oblasti BOZP.

V spracovanom pláne BOZP sú stanovené základné povinnosti, zodpovednosti a právomoci vedúcich zamestnancov v danej oblasti, sú stanovené postupy a činnosti, pomocou ktorých je zabezpečené plnenie daných požiadaviek.

Všetci pracovníci podieľajúci sa na realizácii stavby „**Rekonštrukcia budovy ZUŠ Ľudovíta Rajtera, Sklenárova 5, Bratislava**“ sú povinní dodržiavať právne predpisy a ostatné predpisy a pokyny na zaistenie BOZP, zásady bezpečného správania sa na pracovisku a určené pracovné postupy, s ktorými boli riadne a preukázateľne oboznámení. Ostatné povinnosti sú zamestnanci, príp. zhotoviteľ - fyzická osoba povinní dodržiavať, najmä §§ 6, 7 a 12 Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášku MPSVaR č. 147/2013 Z. z. a pod. Podrobnejšie ustanovenia na odstraňovanie prípadne obmedzovanie nebezpečenstiev a rizík koordinácie bezpečnosti musia mať spracované jednotliví zhotovitelia. Musia ich predložiť investorovi a musia sa nimi riadiť.

1.04. Zohľadňovanie ľudských možností a schopností pri plánovaní činností vyplývajúcich a súvisiacich s realizáciou projektu

Práce, na ktoré treba odbornú spôsobilosť, môžu vykonávať len firmy a pracovníci, ktoré majú potrebné oprávnenia a kvalifikáciu. Zhotoviteľ prác nesmie poveriť zamestnancov vykonávaním prác, ak nespĺňajú požiadavky odbornej a zdravotnej spôsobilosti.

Zhotoviteľ prác je povinný viesť evidenciu o školeniach, zaučeniach, skúškach a o odbornej a zdravotnej spôsobilosti zamestnancov.

Odborná spôsobilosť je stanovená v §§ 14 – 16 Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, odborná spôsobilosť zväčša v zmysle STN 050705, 050710 a pod. Zdravotná spôsobilosť zamestnancov príp. zhotoviteľa - fyzická osoba v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia.

1.05. Zákaz požívania alkoholických nápojov

V súlade s ustanovením §9, ods. 1, písm. b) Zákona NR SR č. 124/2006 o BOZP Z. z. a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 470/2011 Z. z. sa určuje nasledovný postup pri vykonávaní kontrol požitia alkoholických nápojov a iných omamných látok, zamestnancov všetkých zúčastnených dodávateľov stavených prác, na celom stavenisku „**Rekonštrukcia budovy ZUŠ Ľudovíta Rajtera, Sklenárova 5, Bratislava**“ vrátane určenia okruhu zamestnancov, ktorí sú oprávnení a povinní realizovať kontrolu.

Na celom stavenisku platí zákaz fajčenia, s výnimkou vyhradených miest, ktoré podliehajú schváleniu zo strany investora príp. manažéra projektu; vyhradené miesta sú označené piktogramom a vybavené popelníkom.

1. Povinnosti zamestnancov

Pracovníci nesmú požívať alkoholické nápoje a iné omamné prostriedky na stavenisku, a nenastupovať pod ich vplyvom do zamestnania.

Pracovníci sa musia podrobiť vyšetreniu, ktoré vykonáva zamestnávateľ alebo príslušný orgán Štátnej správy aby zistili, či zamestnanci nie sú pod vplyvom alkoholu či iných omamných prostriedkov.

Porušenie povinností podľa ods. 1 a 2 tohto článku sa považuje za závažné porušenie pracovnej disciplíny.

2. Vymedzenie okruhu zamestnancov oprávnených vykonávať kontroly

Okruh zamestnancov, ktorí sú oprávnení a povinní dať zamestnancovi pokyn, aby sa podrobil vyšetreniu, či nie je pod vplyvom alkoholu či iných omamných látok určujem nasledovne:

- a. určený zamestnanec investora
- b. koordinátor bezpečnosti,
- c. hlavný stavbyvedúci resp. ním poverený zástupca,
- d. bezpečnostný technik investora,
- e. bezpečnostný technik hlavného dodávateľa stavebných prác.

Menný zoznam uvedených funkcií musí byť umiestnený na viditeľnom mieste stavby, tak aby sa s ním mohli oboznámiť všetci účastníci výstavby

Ku každej kontrole budú prizvaní dvaja svedkovia (napr. bezpečnostný technik, zástupca zamestnancov a pod.)

3. Periodicita vykonávania kontrol

Priebežné, náhodné kontroly na zistenie požitia alkoholu alebo iných omamných látok sa vykonávajú náhodne spravidla u náhodne vybraného počtu zamestnancov.

Ďalej sa kontroly na požitie alkoholu alebo iného omamného prostriedku musia vykonávať:

- pri vzniku pracovného úrazu u postihnutého a aj u všetkých zamestnancov prítomných na pracovisku,
- pri prevádzkovej nehode (havárii) technického zariadenia u obsluhujúceho zamestnanca,
- ak je zrejmé, že zamestnanec je pod vplyvom alkoholu alebo iného omamného prostriedku.

4. Spôsob vykonania kontroly

Kontrola na požitie alkoholu alebo iného omamného prostriedku bude vykonaná:

- dychovou skúškou alkohol - testerom,
- odberom krvi v zdravotníckom zariadení,
- lekárskeym vyšetrením na prítomnosť iných návykových látok.

5. Evidencia kontrol

Z každej kontroly na požitie alkoholu alebo iného omamného prostriedku musí byť vyhotovený písomný záznam obsahom ktorého je:

- meno, priezvisko a pracovné zaradenie kontrolovaného zamestnanca,
- meno a priezvisko kontrolujúcich osôb,
- dátum a hodina vykonania kontroly,
- výsledok kontroly,
- vyjadrenie kontrolovaného zamestnanca,
- podpisy - kontrolovaného, kontrolujúceho a svedkov.

Ak zamestnanec ktoréhokoľvek dodávateľa stavebných prác/ odmietne podriaďiť sa kontrole bude to považované za závažné porušenie pracovnej disciplíny v zmysle zákonníka práce a bude vykázaný so staveniska.

Každý záznam o kontrole na požitie alkoholu alebo iného omamného prostriedku s pozitívnym výsledkom musí byť oznámený bezpečnostnému technikovi investora stavby, resp. určenému zástupcovi investora. Záznamy sa zakladajú do archívu stavby.

1.1. Plnenie požiadaviek plánu BOZP

1.1.1. Zámery

Zhotoviteľia, jeho podzhotoviteľia a živnostníci (ďalej len podzhotoviteľia) musia dodržiavať všetky opatrenia na dosiahnutie zámerov plánu BOZP, ktoré majú zvýšiť bezpečnosť každého zamestnanca na stavenisku - pracovisku, cieľom čoho je dosiahnutie nulovej úrazovosti a nehodovosti. Zhotoviteľia a jeho podzhotoviteľia sa zaväzujú, že budú po dobu realizácie stavby „Rekonštrukcia budovy ZUŠ Ľudovíta Rajtera, Sklenárova 5, Bratislava“ trvale dodržiavať predpisy bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ako aj pracovné nariadenia zakotvené v Pláne bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na stavenisku – pracovisku, ako aj ustanovenia Nariadenia vlády SR č. 396/2006 Z. z. a jeho príslušných príloh a vyhlášky MPSVaR č. 147/2013 Z. z.

Zástupca zhotoviteľa pre otázky bezpečnosti práce - autorizovaný bezpečnostný technik, prípadne bezpečnostný technik bude plne zodpovedný za uplatňovanie programu - plánu bezpečnosti práce, zaistovanie dodržiavania požiadaviek za bezpečnosť práce a pracovné postupy, inšpekcie, porady, školenia na vykonávané práce, vykonávanie kontrol bezpečnosti práce a predkladanie správ investorovi (koordinátorovi bezpečnosti, autorizovanému bezpečnostnému technikovi).

Investor prostredníctvom koordinátora bezpečnosti /autorizovaného bezpečnostného technika/ má právo kedykoľvek zastaviť práce zhotoviteľovi, prípadne jeho podzhotoviteľom, ak zistí porušovanie bezpečnosti práce, ktoré by mohli ohroziť zdravie zamestnancov a stav zariadenia.

Zhotovitelia a jeho podzhotovitelia musia plniť ustanovenia, ktoré sú špecifikované pre zhotoviteľa z prerokovanej a podpísanej „Zmluve o dielo“ so stavebníkom, investorom.

Všetky náklady spojené s takýmto pozastavením prác a následnými prestojmi idú na účet zhotoviteľa či jeho podzhotoviteľov.

1.1.2. Definícia staveniska, pracoviska

1) Hranice riešeného územia je tvorená priestorom (všetkými plochami), na ktorom budú realizované práce v rozsahu navrhovanej objektovej skladby.

2) Hranica staveniska rešpektuje majetkovo-právnu hranicu pozemkov investora stavby, s výnimkou úpravy polomerov vstupných komunikácií.

Hranica navrhovaného staveniska a hranica stavby je zrejmá z výkresovej prílohy – situácia .

1.1.3. Riešenie navrhovaného staveniska

Stavenisko je ohraničené areálom **ZUŠ** a navrhovaným zariadením staveniska.

Stavenisko je priestor potrebný na vykonávanie stavebných a montážnych prác. Ide o stavbu: „**Rekonštrukcia budovy ZUŠ Ľudovíta Rajtera, Sklenárova 5, Bratislava**“ v rozsahu objektovej skladby, kde sa budú realizovať práce súvisiace so stavbou pre stavebníka **Základná umelecká škola Ľudovíta Rajtera, Sklenárova 5, 821 09 Bratislava-Ružinov**

- **Stavenisko, resp. miesto rekonštrukcie je potrebné uzavrieť v celom rozsahu.**
- **Celé stavenisko, pracovisko musí byť oplotené, neriešia sa výkopové práce s výnimkou 1 výkopu zvodu pre uzemnenie bleskozvod**

Každý zhotoviteľ, ako aj jeho subdodávatelia vykonávajúci na stavbe práce a činnosti, budú občas preverovaní investorom, koordinátorom bezpečnosti, ktorý bude dohliadať na to, či sa plnia základné bezpečnostné opatrenia stanovené v pláne BOZP.

1.2. Zodpovednosť zhotoviteľ

- Zhotovitelia stavebných práce budú viesť evidenciu zamestnancov nastupujúcich do práce, resp. z práce odchádzajúcich,
- Zhotovitelia stavebných prác sú povinní vybaviť nasadených zamestnancov osobnými ochrannými pomôckami a prostriedkami,
- Zhotovitelia stavebných práce zabezpečia príslušný rozsah školení zamestnancov stavby a poskytnú informácie na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v rozsahu ustanovenom zákonom,
- Zhotovitelia stavebných práce zabezpečia technologické predpisy na konkrétne stavebné činnosti projektované v predmetnom stupni projektovej dokumentácie a zrealizujú ich na stavenisku na základe dodávateľskej dokumentácie, v zmysle príslušných pracovných postupov,
- Pri súčasnom vykonávaní prác viacerých dodávateľov na stavenisku je nutné zabezpečiť formou zápisu odovzdávanie pracoviska, resp. pracovísk,
- Zhotovitelia stavby na stavenisku zabezpečia udržiavanie poriadku a čistoty, prístupnosť a trasy k jednotlivým pracoviskám, podmienky na manipuláciu s rôznymi materiálmi, technickú údržbu a kontrolu nasadených zariadení, určenie miest na uskladňovanie materiálov, najmä, ak ide o nebezpečné druhy, podmienky na odstránenie použitých najmä nebezpečných materiálov,
- Prispôsobovanie času určeného na jednotlivé práce podľa skutočného postupu prác, spoluprácu medzi zúčastnenými dodávateľmi a samostatne zárobkovo činnými osobami, vzájomné pôsobenie pracovných činností uskutočňovaných na stavenisku,
- Zhotovitelia stavebných prác prijímajú na stavenisku opatrenia v súlade s minimálnymi bezpečnostnými a zdravotnými požiadavkami.

Zhotovitelia, ktorí budú vykonávať na stavbe práce a činnosti svojimi zamestnancami a živnostníkmi, prípadne podzhotoviteľmi, musia pred vstupom na stavbu predložiť hlavnému zhotoviteľovi kópie dokladov o:

- kvalifikácii zamestnancov na práce a činnosti, ktoré budú na stavbe vykonávať,
- zdravotnej spôsobilosti na vykonávané práce potvrdené lekárom,

- školení v zmysle Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. , prípadne podľa výkonu práce (zvárači, viazači, lešenári, strojníci, vodiči, píľčici a pod.),
- vybavení zamestnancov OOPP podľa nariadenia vlády SR č. 395/2006 Z. z. o osobných ochranných pracovných prostriedkoch v rozsahu vykonávaných prác,
- revízie elektro strojov a zariadení.

Koordinátor BOZP bude tieto doklady, v rámci svojej, periodicity výkonov, priebežne kontrolovať.

Okrem plnenia povinností, ktoré sú rozpísané v zmluve o dielo medzi stavebníkom - investorom a zhotoviteľom, musí **zhotoviteľ preukázateľne oboznámiť podzhotoviteľov s "Plánom bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci"**.

Pred začatím prác na stavbe **Rekonštrukcia budovy ZUŠ Ľudovíta Rajtera, Sklenárova 5, Bratislava** je investor - stavebník povinný preukázateľne odovzdať stavenisko zhotoviteľovi a hlavný zhotoviteľ svojim podzhotoviteľom.

Každý člen vedenia a dozoru na stavbe (zodpovedný zamestnanec, stavbyvedúci) - nech to je hlavný zhotoviteľ alebo niektorý zo podzhotoviteľov, je zodpovedný za osobné dodržiavanie pravidiel BOZP a bezpečnosti práce všetkých zamestnancov pod svojím vedením, za ochranu ŽP a požiarnej ochrany. Pokiaľ dôjde k spozorovaniu nebezpečenstva alebo príznakov takého nebezpečenstva, ktoré by mohlo ohroziť zdravie alebo životy osôb, poruchy technického zariadenia, výbuch, požiar, prevádzkovú alebo ekologickú haváriu, je povinný prerušiť práce a ihneď to oznámiť svojmu zodpovednému zamestnancovi. Podľa možnosti upozorní všetky osoby, ktoré by mohli byť týmto nebezpečenstvom ohrozené.

Každý zhotoviteľ a jeho podzhotoviteľ zodpovedá za bezpečné a zdravotne nezávadné pracovné prostredie, v ktorom musia byť identifikované, analyzované a kontrolované alebo vylúčené všetky riziká nebezpečnej operácie.

Každý zamestnanec zhotoviteľa alebo jeho podzhotoviteľa je povinný dodržiavať stanovené bezpečnostné pravidlá, metódy a postupy, používať zodpovedajúce bezpečnostné pomôcky, vhodné nástroje a prístroje a správať sa spôsobom, ktorý zaručuje bezpečnosť jeho i ostatným zamestnancom a nezadá príčinu k vzniku pracovného úrazu a požiaru.

1.2.1 Stavbyvedúci

Zodpovedá za komplexnú problematiku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, životného prostredia a požiarnej ochrany na pracovisku, a to najmä:

- uplatňovanie programu zaistenia BOZP, ochrany životného prostredia a požiarnej ochrany na pracovisku, najmä za dodržiavanie "Plánu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci", za dodržiavanie technologických a pracovných postupov,
- plnenie všetkých zákonných požiadaviek o BOZP, a to predovšetkým v zmysle ustanovenia Zákonníka práce, Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhlášky MPSVaR č. 147/2013 Z. z.
- za vyšetrovanie a ohlasovanie pracovných úrazov a prijíma nápravné opatrenia,
- dodržiavanie právnych ustanovení a interných predpisov,
- prerokúvanie problematiky z "Plánu bezpečnosti a ochrany zdravia na pracovisku":
 - na poradách vedenia stavby,
 - na koordinačných poradách,
 - na kontrolných poradách s podzhotoviteľmi.

Zástupca stavbyvedúceho alebo osoba poverená zastupovaním

Zástupca stavbyvedúceho musí byť určený zápisom v stavebnom denníku prvý deň začatia prác na pracovisku.

K tejto funkcii patrí priama kontrola zamestnancov a výber aktuálnych postupov a metód pri stavebných prácach. Preto zodpovedá za to, že pracovné náradie, stroje a zariadenia, ktoré potrebujú pracovníci k práci, sú v zodpovedajúcom zhotovení, udržiavané v bezpečnom stave a metódy a postupy výstavby sú v súlade so smernicami a predpismi BOZP a OPP.

Koordinátor bezpečnosti (autorizovaný bezpečnostný technik)

Kontroluje realizáciu plánu bezpečnosti a ochrany zdravia na stavbe, najmä:

- Uplatňuje ustanovenia Nariadenia vlády SR č. 396/2006 Z. z., vyhlášky MPSVaR č. 147/2013 Z. z.
- Vykonáva kontroly plnenia úloh BOZP - týždenne,
- Udržiava kontakt s inšpektorátom práce,
- Vede agendu o vykonávaných kontrolách BOZP.

- Je oprávnený robiť fotodokumentáciu, zápisy a iné podklady dokumentujúce porušenie, resp. dodržanie pravidiel bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Zhotovitelia

Pred začatím prác na stavbe sú zhotovitelia povinní dohodnúť akým spôsobom bude zaistená bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, v zmysle s §5 vyhlášky MPSVaR č. 147/2013 Z. z.

Každý zhotoviteľ je plne zodpovedný za činnosť svojich zamestnancov. Musí prísne dodržiavať všetky pravidlá BOZP, OPP a ochrany ŽP. Nič nemôže zhotoviteľa zbaviť tejto zodpovednosti, či záväzku.

Základné povinnosti

- Plán BOZP musí byť neoddeliteľnou súčasťou dokumentácie a musí sa v plnej miere dodržiavať. Podzhotoviteľ je plne zodpovedný za rešpektovanie stanovených pravidiel a postupov v oblasti BOZP, ŽP a OPP. Akékoľvek výnimky musia byť najskôr odsúhlasené stavbyvedúcim.

- Organizáciou BOZP u podzhotoviteľov je zodpovedný vedúci alebo ním poverená osoba s potrebnými kvalifikačnými predpokladmi.

Zhotovitelia vedú evidenciu o:

- vykonaných školeniach a odbornej príprave OPP,
- záznamoch o zistených nedostatkoch BOZP a prijatých opatreniach,
- zhodnotení rizík pri stavebných prácach tak od podzhotoviteľov, ako aj vlastných,
- bezpečnostných inštrukciách (pokynoch) od koordinátora bezpečnosti,
- oprávnení zvaračov, vrátane evidenčného čísla preukazov,
- zamestnancoch vyškolených na výkon protipožiarnych asistenčných hliadok a dokladoch o ich odbornej príprave,
- záznamoch o vykonaných školeniach a inštrukciách BOZP,
- doklady o revíziách a odborných prehliadkach použitých elektrických zariadeniach a kábloch,
- zamestnancoch vyškolených na poskytnutie prvej pomoci,
- doklady o revíziách a odborných prehliadkach ostatných technických zariadení.

Príprava práce

Súčasťou technologických a pracovných postupov musia byť tiež technické a organizačné opatrenia na zaistenie bezpečnosti zamestnancov príp. zhotoviteľov - fyzická osoba, pracovisk a okolia. Na stavenisku musí byť okrem projektovej dokumentácie potrebnej na uskutočňovanie stavby aj zhotoviteľská dokumentácia, návody a pravidlá o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci potrebné na bezpečný výkon práce.

Majstri a vedúci pracovných čiat

Majstri a vedúci pracovných čiat sú zodpovední za prenášanie informácií v oblastiach BOZP a PO, ako aj za priamy dohľad nad dodržiavaním pravidiel BOZP a OPP svojej čaty (zamestnancov).

Zodpovedajú svojmu priamemu nadriadenému, stavbyvedúcemu za znalosti svojich podriadených zamestnancov a praktické dodržiavanie pravidiel BOZP a OPP formou školení.

Zamestnanci

Zamestnanci musia dodržiavať technologické alebo pracovné postupy, návody, pravidlá a pokyny. Sú povinní informovať príslušného priameho nadriadeného alebo stavbyvedúceho o nebezpečných podmienkach, postupoch a správani v ich pracovných priestoroch, obsluhovať stroje a zariadenia, ktoré im boli zverené, mať platné preukazy na uvedené stroje a zariadenia a v plnom rozsahu plniť ustanovenie §§ 6 , 7 a 12 Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. o BOZP a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

1.3. Plán a poloha staveniska a prístupové komunikácie podľa situácie POV

Zhotovitelia i podzhotovitelia musia používať presne vymedzené vstupy a označené cesty podľa výkresu (situačného plánu staveniska) pre objekt Rekonštrukcia budovy ZUŠ Ľudovíta Rajtera, Sklenárova 5, Bratislava“ medzi vstupom na stavenisko a priestranstvom mimo staveniska

Vozidlá opúšťajúce stavenisko smerom na **Sklenárovu ulicu a Bajkalskú ulicu** budú v plnom rozsahu rešpektovať podmienky vyplývajúce z tzv. Cestného zákona - zabezpečenie čistoty verejných priestranstiev.

Dodávateľ zároveň zabezpečí, aby komunikácie v bezprostrednom dotyku riešeného územia neboli staveniskovou dopravou znečisťované (vyčlenenie zamestnancov na priebežné dočisťovanie, zemetanie a pod.), resp. trvalo poškodené.

Od zhotoviteľov sa požaduje, aby si zistili všetky obmedzenia na verejných komunikáciách s tým, aby mali bezpečný prístup na stavenisko vzhľadom na dodávky svojich materiálov, zariadení, zamestnancov a pod.

Zhotovitelia i podzhotovitelia môžu používať komunikácie na stavenisku pre účely prístupu na svoje pracovisko a prevoz materiálu, zariadenia a zamestnancov. Zhotovitelia sú zodpovední za akékoľvek poškodenie, ktoré by vzniklo v priestoroch staveniska, pracoviska zlou manipuláciou, skladovaním materiálov a pod. Tieto idú na jeho vlastné náklady alebo zaplatí všetky výdavky a poplatky s tým spojené. Zhotovitelia sú povinní prekonzultovať a odsúhlasiť s investorom vhodnosť a pevnosť ciest alebo typy dopravných prostriedkov, ktoré chcú zhotovitelia a jeho podzhotovitelia, ako aj pracovníci používať.

1.4. Priestory a objekty pre sociálne a hygienické zariadenia

Pracoviská budú jednoznačne a zreteľne vyznačené a opatrené potrebnými značkami BOZP - pozri časť „Bezpečnostné značky“ (napr. „Stavenisko - nepovolánym vstup zakázaný“, „Pracuj v ochrannej prilbe“ a pod.). Sklady, lešenia, unimobunky a pod. musia byť označené logom firmy.

Zhotoviteľ zabezpečí oddychové miestnosti, miestnosti na konzumáciu stravy.

1. Oddychová miestnosť musí byť dostatočne veľká a vybavená primeraným počtom stolov a stoličiek pre určený počet zamestnancov.
2. Ak požiadavka podľa bodu 1 nie je splnená, zamestnanci musia mať k dispozícii vybavenie, v ktorom môžu zotrvať počas prerušenia práce.
3. V oddychových miestnostiach sa vykonávajú príslušné opatrenia na ochranu nefajčiarov v súlade so zákonom č. 377/2004 Z. z.
4. Zamestnancom je nevyhnutné dať k dispozícii zariadenia, v ktorých môžu konzumovať jedlo v prijateľných podmienkach a podľa potreby zariadenia na individuálnu prípravu stravy tiež v prijateľných podmienkach.
5. V týchto priestoroch je zakázané skladovať akékoľvek horľavé kvapaliny, jedovaté látky, škodliviny, žieraviny, technické plyny v ocelových fľašiach a materiály so sklonom k samovznieteniu. Toto nariadenie neplatí pre použitie propán butánovej fľaše používanej spolu so zariadením na prípravu stravy.

Zariadenie na prípravu stravy musí spĺňať patričné bezpečnostné predpisy a OPP. V každom objekte musia byť inštalované:

- požiarne poplachové smernice a požiarny evakuačný plán,
- prenosné hasiace prístroje (v predpísanom počte a druhoch).

Denne pred odchodom z pracoviska musí každý vedúci skontrolovať zariadenie staveniska, pracoviska, za ktoré zodpovedá. V priestore zariadenia staveniska nie je dovolené hromadenie odpadkov, zaolejovaných handier, horľavých materiálov a ďalších požiarne nebezpečných látok. Elektrické spotrebiče podliehajú prehliadkam a revíziám v režime podľa STN 33 1600.

Hygienické požiadavky

Zhotoviteľ si zabezpečí potrebné množstvo hygienických zariadení - WC, prípadne prenosných chemických záchodov a umývadiel s tečúcou vodou (v prípade potreby teplou), ktoré musia byť zaistené pre všetkých zamestnancov na pracovisku v súlade s prílohou č. 3 k Nariadeniu vlády SR č. 396/2006 Z. z. (Počet WC pre zamestnancov má byť nasledovný: 1 sedadlo pre 10 osôb, 2 sedadlá pre 11 až 50 osôb a 3 sedadlá pre 51 až 100 osôb atď.).

Sústava dodávky pitnej vody podlieha súhlasu hygienických orgánov pred začatím užívania. Každý zhotoviteľ je plne zodpovedný za to, že jeho kontrolní a výkonní zamestnancov príp. zhotoviteľ - fyzická osoba dodržiujú na stavbe uplatňované pravidlá a požiadavky a riadne používajú hygienické zariadenia.

Všetky stravovacie a hygienické zariadenia musia byť vybavené v súlade so slovenskými predpismi a hygienickými smernicami.

*Po dohode s investorom je možné využiť hygienické zariadenia v budove **ZUŠ určené investorom.***

1.5. Bezpečnostné porady - inšpekcie, školenia zamestnancov na pracovisku **Porady bezpečnosti práce**

Koordinátor bezpečnosti práce v zmysle dohody s investorom bude vykonávať pravidelné kontroly stavu BOZP. Menej závažné nedostatky bude požadovať odstrániť okamžite. Na odstránení závažnejších nedostatkov sa v denníku uvedenie termín odstránenia.

S výkonom práce a pohybovať sa na stavenisku, pracovisku, môžu zamestnanci a pracovníci až po vykonaní vstupného školenia.

Vstupné školenie BOZP všetkých zamestnancov, zhotoviteľov - fyzických osôb, ktorí budú na stavenisku vykonávať stavebné práce, zabezpečuje hlavný zhotoviteľ. Školenie slúži na oboznámenie všetkých osôb na stavbe s projektom, s pravidlami "Plánu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci" a ďalšími bezpečnostnými predpismi podľa pracovnej náplne jednotlivých zamestnancov a zhotoviteľov - fyzická osoba.

Vstupné školenie budú absolvovať len tie osoby, ktoré boli písomne nahlásené a od ktorých bola predložená povinná dokumentácia v zmysle čl. 1.2.

Návštevy na stavenisku:

Návšteva na stavenisku musí byť pred vstupom oboznámená s pravidlami BOZP na stavenisku prostredníctvom krátkej inštrukáže BOZP.

Školenie slúži na oboznámenie všetkých zamestnancov na stavbe s projektom, s pravidlami projektu "Plánu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci" a ďalšími bezpečnostnými predpismi podľa pracovnej náplne jednotlivých zamestnancov.

Súčasťou vstupného školenia má byť dôraz kladený na pravidlá nakladania s nebezpečnými látkami a odpadmi vznikajúcimi na pracovisku a bezpečným správaním na stavenisku. **O vykonanom školení sa vyhotoví zápis, ktorý je spolu s podpísanými prezenčnými listinami archivovaný na stavbe (u stavbyvedúceho, prípadne u jeho zástupcu).**

Špeciálne školenia a kurzy

Špeciálne školenia a kurzy sa vykonávajú pri mimoriadnych prácach a prácach so zvýšeným nebezpečenstvom, ktorými sú:

- práce, ktoré nie sú bežnou činnosťou zamestnancov a vyžadujú zvláštne opatrenie BOZP,
- práce v podmienkach pracoviska so zvýšeným nebezpečenstvom.
- Požiadavky na odbornú kvalifikáciu obsluhy a servis vyhradených technických zariadení, obsluhu špeciálnych zariadení a ďalších profesií, ktorých vykonávanie je spojené so zvýšeným rizikom úrazu, akými sú napr.:
- práce vo výškach,
- montáž lešení,
- práce s použitím bezpečnostného pásu alebo postroja sú upravené vyhláškami a normami.

Na získanie kvalifikačného oprávnenia (preukazu, osvedčenia) je nevyhnutné absolvovať osobitné školenie alebo kurz. Na udržanie kvalifikácie je potrebné periodické pravidelné preškoľovanie a preskúšavanie znalostí. Lehoty a ďalšie podrobnosti riešia príslušné vyhlášky a normy.

Pri práci je nevyhnutné mať preukaz o kvalifikácii ustavične pri sebe.

Kontroly dodržiavania "Plánu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci"

Neformálna kontrola sa vykonáva nepretržite. Vykonávajú ju všetci členovia vedenia stavby ako súčasť pracovnej náplne a starostlivosti o odstránenia nedostatkov.

Všetci predstavitelia stavby zo strany hlavného zhotoviteľa, stavebného dozoru alebo bezpečnostný technik sú oprávnení zastaviť akékoľvek práce, pokiaľ sú bezprostredne ohrození zamestnanci, či pracovníci alebo zariadenie na stavbe.

Výsledky kontrol sa prerokúvajú na pravidelných poradách so zhotoviteľom a jeho podzhotoviteľmi.

1.6 Zabezpečenie prvej pomoci (traumatologický plán § 8 Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. o BOZP a o zmene a doplnení niektorých zákonov.)

Požiadavky na poskytnutie prvej pomoci a ošetrovanie je povinný si zabezpečiť každý zhotoviteľ na stavenisku, pracovisku. (Investor môže pritom poskytnúť podporu v prípade komplikovaných prípadov).

Zhotovitelia musia mať zdravotnú vybavenosť (lekárničku) pre drobné úrazy priamo na stavenisku, pracovisku s knižkou drobných úrazov a písomne menovaných zamestnancov pre poskytnutie prvej pomoci.

Taktiež zhotovitelia musia mať na pracovisku zamestnanca vyškoleného na poskytovanie prvej pomoci.

Účelom vybavenosti prvej pomoci je, aby sa poskytlo okamžité ošetrovanie drobných poranení, a keď je potrebné, aby sa poranenie stabilizovalo pred prevozom do nemocnice. Na každom pracovisku - u stavbyvedúceho, v prezliekárňach a odpočívárňach pre zamestnancov musí byť vyvesená tabuľa s telefónnymi číslami záchranej služby, požiaru, nosidlami a pod.

Postup pri nahlasovaní pracovných úrazov

Všeobecné podmienky

Pri nahlasovaní pracovných úrazov sa bude postupovať v zmysle §17 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov a záznam o pracovnom úraze sa bude vypisovať v zmysle vyhlášky č. 500/2006 Z. z., ktorou sa ustanovuje vzor záznamu o registrovanom úraze.

1. Zamestnanec je povinný bezodkladne oznámiť zamestnávateľovi vznik

- pracovného úrazu alebo služobného úrazu (ďalej len „pracovný úraz“), ktorý utrpel, ak mu to dovoľuje jeho zdravotný stav,
- iného úrazu ako pracovného úrazu alebo smrti, ku ktorej nedošlo následkom pracovného úrazu, ak vznikli na pracovisku alebo v priestoroch zamestnávateľa,
- nebezpečnej udalosti
- bezprostrednej hrozby závažnej priemyselnej havárie a závažnej priemyselnej havárie.

Povinnosť oznámiť zamestnávateľovi vznik udalosti uvedenej v odseku 1 má aj zamestnanec alebo fyzická osoba, ktorá bola svedkom vzniku uvedenej udalosti. Zamestnávateľ je povinný vnútorným predpisom určiť, komu a akým spôsobom sa oznamuje vznik udalosti podľa odseku 1.

Zamestnávateľ je povinný po oznámení podľa odseku 1 bezodkladne vykonať potrebné opatrenia, aby nedošlo k ďalšiemu ohrozeniu života a zdravia. Stav pracoviska, ak ide o udalosti podľa odseku 5 písm. a) druhého bodu a tretieho bodu, nemožno meniť do príchodu príslušných vyšetrojúcich orgánov, okrem vykonania nevyhnutných opatrení na ochranu života a zdravia alebo na zabránenie veľkej hospodárskej škody. Ak sa stav pracoviska mení v dôsledku vykonania opatrení, aby sa zabránilo ďalšiemu možnému ohrozeniu života a zdravia alebo veľkej hospodárskej škode, zamestnávateľ je povinný vyhotoviť dokumentáciu o stave pracoviska potrebnú na vyšetrovanie príčin vzniku takej udalosti.

2. Povinnosť oznámiť zamestnávateľovi vznik udalosti uvedenej v odseku 1 má aj zamestnanec alebo fyzická osoba, ktorá bola svedkom vzniku uvedenej udalosti. Zamestnávateľ je povinný vnútorným predpisom určiť, komu a akým spôsobom sa oznamuje vznik udalosti podľa odseku 1.

3. Zamestnávateľ je povinný po prijatí oznámenia bezodkladne oznámiť vznik registrovaného pracovného úrazu

- príslušnému zástupcovi zamestnancov pre bezpečnosť,
- príslušnému útvaru Policajného zboru, ak zistené skutočnosti nasvedčujú, že v súvislosti s pracovným úrazom bol spáchaný trestný čin,
- príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru, ak ide o závažný pracovný úraz, **bezprostrednej hrozby závažnej priemyselnej havárie, vznik závažnej priemyselnej havárie, choroby z povolania, ohrozenia chorobou z povolania príslušnému inšpektorátu práce.**

Ak zamestnanec utrpel registrovaný pracovný úraz na pracovisku u iného zamestnávateľa, tento zamestnávateľ je povinný

- splniť oznamovaciu povinnosť podľa odseku 5 písm. a),
- zistiť príčinu vzniku registrovaného pracovného úrazu podľa odseku 4 písm. a),
- po spísaní podkladu pre záznam o registrovanom pracovnom úraze podľa odseku 4 písm.
- zaslať tento podklad zamestnávateľovi zamestnanca,
- prijať a vykonať opatrenia podľa odseku 4 písm. c),
- zamestnávateľ zamestnanca je povinný splniť povinnosti podľa odseku 4 písm. b) a c), odseku 5 písm. a) a odsekov 7, 8 a 12.

4. Zamestnávateľ je povinný registrovať pracovný úraz, ktorým bola spôsobená pracovná neschopnosť zamestnanca trvajúca viac ako tri dni alebo smrť zamestnanca, ku ktorej došlo následkom pracovného úrazu (ďalej len „registrovaný pracovný úraz“), tak, že:

a. zistí príčinu a všetky okolnosti jeho vzniku, a to za účasti zamestnanca, ktorý utrpel registrovaný pracovný úraz, ak je to možné so zreteľom na jeho zdravotný stav, a za účasti príslušného zástupcu zamestnancov pre bezpečnosť;

b. zamestnávateľ je povinný prizvať k zisťovaniu príčin aj autorizovaného bezpečnostného technika, spíše záznam o registrovanom pracovnom úraze najneskôr do štyroch dní po oznámení vzniku registrovaného pracovného úrazu,

c. prijme a vykoná potrebné opatrenia, aby sa zabránilo opakovaniu podobného pracovného úrazu.

5. Zamestnávateľ je povinný

Zamestnávateľ je povinný po prijatí oznámenia bezodkladne oznámiť vznik:

a. registrovaného pracovného úrazu

- príslušnému zástupcovi zamestnancov pre bezpečnosť,
 - príslušnému útvaru Policajného zboru, ak zistené skutočnosti nasvedčujú, že v súvislosti s pracovným úrazom bol spáchaný trestný čin,
 - o príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru, ak ide o závažný pracovný úraz,
- b. bezprostrednej hrozby závažnej priemyselnej havárie, vznik závažnej priemyselnej havárie, choroby z povolania, ohrozenia chorobou z povolania príslušnému inšpektorátu práce.

Zamestnávateľ je povinný viesť evidenciu

- pracovných úrazov, v ktorej uvedie údaje potrebné na spísanie záznamu o registrovanom pracovnom úraze, ak sa následky pracovného úrazu prejavia neskôr,
- iných úrazov ako pracovných úrazov a nebezpečných udalostí, v ktorej uvedie údaje o príčine vzniku a o prijatých a vykonaných opatreniach na predchádzanie podobným úrazom a udalostiam,
- priznaných chorôb z povolania a ohrození chorobou z povolania, v ktorej uvedie údaje o príčine vzniku, o prijatých a vykonaných opatreniach na predchádzanie tej istej alebo podobnej chorobe z povolania.

6. Ak zamestnanec utrpel registrovaný pracovný úraz na pracovisku u iného zamestnávateľa,

- a) tento zamestnávateľ je povinný
1. splniť oznamovaciu povinnosť podľa odseku 5 písm. a),
 2. zistiť príčinu vzniku registrovaného pracovného úrazu podľa odseku 4 písm. a),
 3. po spísaní podkladu pre záznam o registrovanom pracovnom úraze podľa odseku 4 písm. b) zaslať tento podklad zamestnávateľovi zamestnanca,
 4. prijať a vykonať opatrenia podľa odseku 4 písm. c),

b) zamestnávateľ zamestnanca je povinný splniť povinnosti podľa odseku 4 písm. b) a c), odseku 5 písm. a) a odsekov 7, 8 a 12

7. Zamestnávateľ je povinný:

- a) záznam o registrovanom pracovnom úraze do ôsmich dní odo dňa, keď sa o tomto pracovnom úraze dozvedel,
- o zaslať príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru.
 - o doručiť zamestnancovi, ktorý utrpel registrovaný pracovný úraz, alebo pozostalým, ak zamestnanec zomrel v dôsledku pracovného úrazu,
- b) zaslať príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru správu o prijatých a vykonaných opatreniach pri závažnom pracovnom úraze, pri chorobe z povolania, pri ohrození chorobou z povolania do ôsmich dní odo dňa, keď podľa záznamu o registrovanom pracovnom úraze sa malo opatrenie vykonať.

8. Zamestnávateľ je povinný viesť evidenciu:

- a. pracovných úrazov, v ktorej uvedie údaje potrebné na spísanie záznamu o registrovanom pracovnom úraze, ak sa následky pracovného úrazu prejavia neskôr,
- b. iných úrazov ako pracovných úrazov a nebezpečných udalostí, v ktorej uvedie údaje o príčine vzniku a o prijatých a vykonaných opatreniach na predchádzanie podobným úrazom a udalostiam,
- c. priznaných chorôb z povolania a ohrození chorobou z povolania, v ktorej uvedie údaje o príčine vzniku, o prijatých a vykonaných opatreniach na predchádzanie tej istej alebo podobnej chorobe z povolania.

Postup v podmienkach stavby

Postihnutý nahlási PÚ svojmu nadriadenému (majstrovi). Majster zapíše PÚ do knihy PÚ, ktorá je umiestnená v kancelárii stavbyvedúcich. Do knihy zapíše:

- dátum a čas úrazu,
- meno zraneného
- zranená časť tela
- stručný popis úrazového deja
- zápis podpíše zranený a nadriadený zamestnanec

V prípade, že ide o registrovaný PÚ - úraz, pri ktorom vznikla práceneschopnosť, je zamestnávateľ povinný úraz vyšetriť podľa vyhlášky č. 500/2006 Z. z. Nadriadený alebo majster zamestnanca, ktorý utrpel PÚ a vznikla z neho práceneschopnosť, je túto udalosť povinný okamžite nahlásiť koordinátorovi bezpečnosti na stavbe:

V prípade ťažkého, hromadného a smrteľného PÚ majster okamžite hlási udalosť hlavnému zhotoviteľovi a ihneď oznámi vznik takéhoto úrazu na Inšpektorát práce v Bratislave. Každý zamestnanec je povinný byť nápomocný pri vyšetrovaní pracovných úrazov.

1.7 Odstraňovanie odpadu

Recyklovaný odpad a druhotné suroviny (napr. sklo, papier, železo, resp. káble) budú likvidované odvozom do zariadení Zberných surovín a Zberných dvorov.

Kontaminovaný materiál sa môže odvážať len so súhlasom investora a hlavného zhotoviteľa. Pri takomto a podobnom odpade, ktorý si vyžaduje špeciálnu starostlivosť, skladovanie a likvidáciu, sa musí zhotoviteľ riadiť špeciálnymi obmedzeniami. Podrobnosti o nebezpečenstve a predpisoch, ktorými sa treba riadiť a o špeciálnych opatreniach pre manipuláciu, skladovanie a likvidáciu odpadu musia byť prerokované s investorom, s hlavným zhotoviteľom.

Podzhotoviteľ musí mať spracovaný materiál odsúhlasený so životným prostredím, za akých podmienok sa bude kontaminovaný odpad likvidovať.

Kontajnery je možné rozmiestniť a odvážať so súhlasom investora. Preplňovanie kontajnerov a natriedenie materiálov nie je dovolené. Analýzu každej substancie a odpadového kontaminovaného materiálu si dá zhotoviteľ urobiť na vlastné náklady.

- Zhotoviteľia sa musia riadiť a plniť ustanovenia vo Vyhláške MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, v znení neskorších predpisov:
- Predpis č. 79/2015 Z. z. Zákon o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Predpis č. 371/2015 Z. z. Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch

1.8. Udržiavanie poriadku a čistota na stavenisku, pracovisku

Materiály a zariadenia na stavenisku, pracovisku pred ich inštaláciou sa môžu skladovať iba v priestoroch, ktoré boli prerokované a povolené investorom.

Všetky materiály a zariadenia zložené a ponechané v priestoroch neschválenom investorom, budú prevezené a odstránené na náklady zhotoviteľa.

Zhotoviteľ musí pravidelne vykonávať čistenie a poriadok na svojich pracoviskách čistiacou čatou. Nie je povolené hromadenie obalov, odpadov, odrezkov a ostatného materiálu mimo kontajnerov. Všetci pracovníci zhotoviteľa, ako aj podzhotoviteľov musia byť oboznámení s tým, že si musia po sebe upratať a každé pracovné miesto sa musí čistiť a odpadky odvážať pravidelne podľa potreby.

Za likvidáciu odpadu a čistenie zodpovedá každý zhotoviteľ. Stavenisko a pracoviská musia sa udržiavať stále čisté, preto zhotoviteľia si musia zabezpečiť kontajnery a tieto pravidelne vyprázdňovať. Kontajnery je potrebné označiť logom firmy.

Každý zhotoviteľ je povinný predložiť investorovi spôsob čistenia svojho pracoviska a zabezpečenia likvidovania odpadu.

Je zakázané pálenie odpadov v areáli staveniska.

Káble, hadice a potrubia, ktorými sa privádza na pracovné miesta energia, sa musia zabezpečiť proti mechanickému poškodeniu, uložiť do kanálov, alebo musia byť vyvesené tak, aby neprekážali a neboli nebezpečné zamestnancom, ktorí sa pohybujú po stavbe a pracoviskách (rozvody vzdušnými trasami).

1.9. Vybavenie zamestnancov osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami v zmysle Nariadenia vlády SR č. 395/2006 Z. z.

Zhotoviteľia i podzhotoviteľia sú povinní poskytnúť svojim zamestnancom OOPP (certifikované), a to pracovný odev a obuv, ak pracujú v prostredí, v ktorom odev a obuv podliehajú mimoriadnemu opotrebovaniu alebo mimoriadnemu znečisteniu.

Návštevy zhotoviteľov pred vstupom na stavenisko musia byť taktiež vybavené vhodnými OOPP a musia absolvovať vstupnú inštrukciu (školenie) BOZP. **Pracovný odev a OOPP** Každý zamestnanec musí byť vybavený vhodnými OOPP pre všetky riziká, ktorým je vystavený pri vykonávaní konkrétnej práce.

Používanie OOPP musí byť schváleného typu (s označením oprávnenej skúšobne pre príslušné riziko) a s platnou lehotou na používanie.

Všetci zamestnanci a zhotoviteľia - fyzická osoba musia na stavbe používať:

- ochrannú prilbu spĺňajúcu minimálne STN EN 397+A1:2013-03 a nie staršiu ako 5 rokov,
- pracovnú bezpečnostnú obuv min. triedy S3 (výstuha v špičke, uzavretá päta, odolnosť proti prepichnutiu),
- pracovný odev (min. tričko s krátkym rukávom, nohavice),

Ostatné OOPP podľa potreby – ochrana zraku, sluchu, dýchacích ciest, rukavice a pod.

Úplne zásadný význam má použitie ochranných okuliarov s bočnou ochranou alebo štítu na tvár:

- pri práci s brúskou.

Je zakázané používať ochranný odev silno znečistený horľavými látkami, predovšetkým ropnými. S takýmto odevom sa musí zaobchádzať ako s nebezpečným odpadom.

Pri používaní určitého OOPP viacerými zamestnancami je nevyhnutné urobiť opatrenia, ktoré zamedzia ohrozenie prenosnými chorobami.

Osobitná pozornosť sa musí venovať technickému stavu a lehote platnosti používania prostriedkov na zaistovanie prác vo výškach.

Vybavenie špeciálnymi OOPP pre jednotlivé profesie a OOPP pre rizikové pracovné činnosti musí byť súčasťou vydávaných pracovných postupov a povolení.

Predpisy BOZP pre jednotlivé činnosti a zariadenia

Platí v plnom rozsahu Vyhláška Slovenského úradu bezpečnosti práce a Slovenského banského úradu č. 374/1990 Zb. o bezpečnosti práce a technických zariadení pri stavebných prácach, Vyhláška č. 59/1982 Zb. základné požiadavky na zaistenie BOZP a technických zariadení, Zákon NR SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Riadiacimi predpismi je „Plán bezpečnosti práce“.

Vždy je uplatňovaný princíp prednosti prísnejších požiadaviek.

1.10. Energetické rozvody na stavenisku, pracovisku

Všetky elektrické inštalácie vo vnútri dočasných objektov na stavenisku musia vyhovovať platným predpisom a STN.

Elektrické zariadenia sa musia pred uvedením do prevádzky odborne preveriť a vyskúšať. Elektrické zariadenia sa smú používať (prevádzkovať) iba za prevádzkových a pracovných podmienok, pre ktoré boli konštruované a vyrobené.

Všetky časti elektrického zariadenia musia byť mechanicky pevné, spoľahlivo upevnené a nesmú nepriaznivo ovplyvňovať iné zariadenia; musia byť dostatočne dimenzované a chránené proti účinkom skratových prúdov a preťaženiu.

Elektrické zariadenia, pri ktorých sa zistí, že ohrozujú život alebo zdravie osôb, sa musia ihneď odpojiť a zabezpečiť proti používaniu.

Pohyblivé a poddajné príklady sa musia klást' a používať tak, aby sa nemohli poškodiť a aby boli zabezpečené proti posunutiu a vytrhnutiu zo svoriek a zabezpečené proti skrúteniu žíl. Pri používaní vo vonkajšom prostredí musia byť zabezpečené a vybavené pre IP 44. Pri používaní rozpájateľných spojov nesmie byť v rozpojenom stave na kontaktoch vidlic napätie. Elektrické zariadenia, ktoré sú pripojené pohyblivým príkladom, musia sa pri premiestňovaní odpojiť od elektrickej siete, pokiaľ nie sú upravené tak, že sa i pod napätím môže s nimi pohybovať. Dočasné elektrické zariadenia alebo ich časti musia byť v čase, keď sa nepoužívajú, vypnuté, pokiaľ ich vypnutie neohrozí bezpečnosť osôb a technických zariadení.

Hlavný vypínač musí byť trvalo prístupný a viditeľne označený.

Dočasné elektrické zariadenia sa nesmú zriaďovať v prostredí s nebezpečenstvom výbuchu.

Elektrické zariadenia musia byť vo všetkých svojich častiach konštruované, vyrobené, montované a prevádzkované s prihliadnutím na prevádzkové napätie tak, aby sa nestali pri zvyčajnom používaní zdrojom úrazu, požiaru alebo výbuchu. Najmä sa musia urobiť opatrenia:

- proti dotyku alebo priblíženiu k častiam s nebezpečným napätím (živým častiam),
- proti nebezpečnému dotykovému napätiu na prístupných vodivých neživých častiach (obaloch -puzdrách, krytoch a konštrukciách),
- proti škodlivým účinkom atmosférických výbojov,
- proti nebezpečenstvu vyplývajúceho z nábojov statickej elektriny,
- proti nebezpečným účinkom elektrického oblúka,
- proti škodlivému pôsobeniu prostredia na bezpečnosť elektrického zariadenia.

1.11. Zabezpečovanie BOZP pre práce, ktoré budú zhotovitelia vykonávať na objektoch vyhradené technické zariadenia

Vyhláška MPSVaR SR č. 508/2009 Z. z. definuje niektoré špeciálne zariadenia, ktoré vyžadujú osobitný režim (tlakové zariadenia, zdvíhacie zariadenia, elektrické zariadenia a plynové zariadenia. Tieto práce môžu vykonávať len zhotovitelia, ktorí majú oprávnenie od Inšpektorátu práce a Technickej inšpekcie.

Tieto zariadenia môžu byť uvedené do činnosti len po predpísaných kontrolách a skúškach vykonaných oprávnenou osobou.

Osoba zodpovedná za montáž a servis vyhradeného technického zariadenia musí mať platné oprávnenie a pravidelne vykonávať školenie na obsluhu, vrátane preskúšania. Platné podmienky sú uvedené vo vyhláškach, zákonov alebo STN.

Stavenisko navrhované v príslušnej časti projektovej dokumentácie bude spĺňať nasledujúce požiadavky, ktoré zabezpečia minimalizáciu možného nebezpečenstva:

- Zabezpečenie stability a pevnosti materiálov a prvkov používaných na stavenisku,
- Zabezpečenie ochrany využívaných energetických rozvodov,
- Zabezpečenie a výrazne (STN) vyznačenie únikových ciest a východov,
- Zabezpečenie osôb zodpovedných za identifikáciu, ohlásenie a zdolávanie možného požiaru,
- Zabezpečenie vetrania uzavretých staveniskových priestorov,
- Zabezpečenie ochrany pred osobitnými nebezpečenstvami,
- Zabezpečenie primeranej teploty na jednotlivých pracoviskách zriadeného staveniska,
- Zabezpečenie prirodzeného a umelého osvetlenia pracovísk, priestorov a komunikácií na zriadenom stavenisku,
- Zabezpečenie staveniskových dverí a brán výrazným označením a príslušnými bezpečnostnými mechanizmami,
- Zabezpečenie staveniskových komunikácií a ohrozených priestorov výrazným označením a ich realizácia v zmysle platnej legislatívy,
- Zabezpečenie nainštalovaných staveniskových nakladacích plošín a rämp v zmysle platnej legislatívy s dôrazom na bezpečnostné predpisy,
- Zabezpečenie pohybu na pracovisku po vyznačených trasách so zreteľom na polohu umiestnených staveniskových zariadení,
- Zabezpečiť, aby pracoviská vo výškach, resp. v hĺbke boli primerane v zmysle príslušnej platnej legislatívy zabezpečené s dôrazom na možnosť prepadnutia a prevrhnutia a zabezpečiť ich priebežnú kontrolu stability a pevnosti,
- Zabezpečiť pravidelnú kontrolu energetických rozvodov vystavených vonkajším vplyvom, zabezpečiť výrazné označenie energetických zariadení a zabezpečiť ich proti dotyku nepovolaných osôb,
- Zabezpečiť, aby jestvujúce živé energetické zariadenia ponechané na zriadenom stavenisku boli ohraničené a označené,
- Zabezpečiť primeranú ochranu nasadených zamestnancov pred vplyvom počasia a ochranu pred možným pádom predmetov,
- Zabezpečiť prerušenie stavebných prác v prípade opustenia pracoviska zamestnancom, nevyhovujúcim, resp. nebezpečným technickým stavom konštrukcie stroja a zariadenia, vplyvom prírodných živlov, resp. iných nepredvídateľných okolností, pri zhoršení poveternostných podmienkach (pri vetre o rýchlosti 8,00 m/s.), kedy pracovníci vykonávajú prácu na zavesených pomocných konštrukciách, z rebríkov nad 5,00 m a za použitia osobného zabezpečenia, pri rýchlosti vetra 10,00 m/s, v ostatných pracovných úkonoch pri viditeľnosti menšej ako 30,00 m, pri teplote prostredia nižšej ako - 10 ° C.
- Zabezpečiť, aby pri prácach vo výškach boli nainštalované dostatočné pevné zábrany so zárázkami pri podlahe a aby nasadení pracovníci boli zabezpečení kolektívnymi i osobnými bezpečnostnými ochrannými pomôckami,
- Zabezpečiť, aby lešenia, lávky, pracovné plošiny a rebríky využívané na stavenisku boli bezpečné po statickej, funkčnej a pracovnej stránke a aby boli nainštalované zo zákona osobitne spôsobilým zamestnancom,
- Zabezpečiť, aby na stavenisku nasadené zdvíhacie zariadenia, osadené v zmysle osobitných predpisov na základe samostatnej dokumentácie zo zákona oprávnenou organizáciou bolo obsluhované oprávnenou osobou a bolo pravidelne kontrolované,
- Zabezpečiť, aby všetky dopravné prostriedky, stroje na zemné práce a stroje na manipuláciu s materiálom boli obsluhované odborne spôsobilou obsluhou a aby spĺňali bezpečnostné predpisy vo vzťahu k obsluhu i stavenisku, dtt. Zariadenia, stroje a dopravné prostriedky zabezpečiť, aby pri výkopoch a ostatných zemných prácach zohľadňujúc ťažiteľnosť zeminy (IGP, resp. IHGP), boli vykonané všetky z príslušnej legislatívy a projektovej dokumentácie vyplývajúce bezpečnostné opatrenia (napr. svahovanie, debnenie), resp. aby nedošlo k zatopeniu prípadne pádu do výkopu,
- Zabezpečiť, aby všetky konštrukcie na stavenisku boli uskladnené v zmysle výrobcu a aby boli pod dozorom zodpovednej osoby,
- Zabezpečiť, aby práce vo výškach napr. na streche nepresahovali povolené limity na sklon, aby boli nasadení pracovníci vybavení osobnými a kolektívnymi ochrannými bezpečnostnými prostriedkami a aby bolo primeranou formou zabezpečené stavenisko, resp. priestory v dotyku pred možným pádom náradia, resp. stavebného materiálu.

Murárske práce

Pri vykonávaní murárskych prác musia zhotovitelia, subdodávatelia a živnostníci vykonávať tieto práce na základe spracovaných technologických a pracovných postupov, s ktorými musia byť zamestnanci zhotoviteľa riadne a preukázateľne oboznámení.

V prípade použitia chemických prísad do malty sa pri práci musia dodržiavať bezpečnostné opatrenia určené výrobcou.

Materiál na murovanie musí byť uložený tak, aby na prácu zostal voľný pracovný priestor najmenej 0,6 m široký. Pri murovaní pod úroveň terénu sa steny výkopov musia zabezpečiť proti zosunutiu a rešpektovať ustanovenia STN 732310.

Osadzovanie konštrukcií, predmetov a technologických zariadení sa musí z hľadiska stability muriva riešiť v projekte stavby.

Počas murovania zhotoviteľ musí rešpektovať ustanovenia § 37 a 38 Vyhlášky č. 374/1990 Zb.

Elektrické zariadenia

Všetky elektrické káble musia byť zhotovené podľa platných predpisov a riadne označené. Káble sa nesmú pokladať alebo zavesovať priamo na kovové konštrukcie, prípadne s využitím kovových neizolovaných úchytiakov.

Káble položené na kovové podlahy je nevyhnutné chrániť proti mechanickému poškodeniu. Všetky káble križujúce pešiu alebo jazdnú komunikáciu musia byť zodpovedajúcim spôsobom chránené:

- pevným a spoľahlivým zakotvením a prekrytím,
- vyvesením vo výške najmenej 2,5 m.

Rozvody elektriny na stavbe - pracovisku (s využitím prenosných stavebných rozvádzačov) musia byť riešené rýchlym odpojením od zdroja:

- s prúdovým chráničom o vybavovacom prúde do 30 mA na zásuvkových obvodoch (menovaného prúdu 65 A),
- pre vyššie prúdy s elektrickým oddelením ochrannými transformátormi a pod.,
- napájaním bezpečným malým napätím SELV.

Všetky elektrické zariadenia musia byť vyhotovené s dvojitou izoláciou. Pri prácach alebo v blízkosti elektrického zariadenia vysokého napätia nad 1 kV a veľmi vysokého napätia približovať sa telom /zdvihnutou alebo predpaženou rukou/ alebo predmetom k nekrytým živým častiam elektrického zariadenia pod napätím bližšie ako :

- 2m u zariadení od 1 kV do 35 kV,
- 3m u zariadení od 35 kV do 110 kV,
- 4m u zariadení od 110 kV do 220 kV,
- 5m u zariadení od 220 kV do 400 kV.

Pracovať na vypnutých zariadeniach vysokého napätia a veľmi nízkeho napätia s dohľadom v blízkosti vzdialenosti aspoň: častí pod napätím môžu pracovať pod dozorom zamestnanca, znalého s vyššou kvalifikáciou vo vzdialenosti aspoň:

- 50cm u zariadení do 10 kV,
- 90cm u zariadení od 10 kV do 35 kV,
- 170cm u zariadení od 35 kV do 110 kV,
- 250cm u zariadení od 110 kV do 220 kV,
- 450cm u zariadení od 220 kV do 400 kV.

Práce vo výškach

Práce na streche prebiehajú vo výške max **7,35 m na teréne**.

Dĺžka lešenia cca 115 bm.

Práce vo výškach a nad voľnou hĺbkou môžu vykonávať len zamestnanci, resp. zhotovitelia – fyzická osoba, ktorí sú zdravotne a odborne spôsobilí daný typ práce vykonávať a musia byť vybavení potrebným OOPP.

Ochrana zamestnancov a zhotoviteľov – fyzická osoba proti pádu sa musí vykonávať kolektívnym alebo osobným zabezpečením nezávisle od výšky na všetkých pracoviskách, kde hrozí nebezpečenstvo poškodenia zdravia.

Kolektívna ochrana je vždy uprednostňovaná pred osobnou ochranou.

Od výšky 1,5 m sa musia vykonávať technicko-bezpečnostné opatrenia. Pri prácach vo výškach je potrebné riešiť pracovisko kolektívnym zabezpečením a v ojedinelých prípadoch, keď sa nedá zabezpečiť kolektívne zabezpečenie, musí sa riešiť osobné zabezpečenie bezpečnostným postrojom.

Materiál, náradie a pomôcky sa musia uložiť, prípadne skladovať vo výškach tak, aby po celý čas uloženia boli zabezpečené proti pádu, sklznutiu alebo zhodeniu vetrom.

Konštrukcie na prácu vo výškach sa nesmú preťažovať. Hmotnosť materiálu, zariadenia, pomôcok, náradia, vrátane počtu osôb nesmie presahovať normou stanovené náhodné zaťaženie konštrukcie.

Všetky konštrukcie na prácu vo výškach (lešenia) sa môžu montovať len na základe predloženého a platného certifikátu a dať do užívania len po ich úplnom ukončení a vybavení. Zhotoviteľ môže na tieto práce poveriť kvalifikovaných zamestnancov s platným lešenárskym preukazom a vyznačeným typom lešenia.

Pri montáži a demontáži lešenia sa zo strany montážnej čaty musí zaistiť zákaz vstupu tretej osoby na lešenie.

Odobranie a prevzatie pomocnej konštrukcie do užívania sa musí vykonať zápisom do stavebného, montážneho denníka alebo iného prevádzkového dokladu.

Protokol o prevzatí a odovzdaní lešenia (fotokópia), prípadne záznamy o periodických kontrolách lešenia musí byť v zmysle STN 73 8101/A na každom lešení viditeľne vyvesený v igelitovom puzdre.

Zhotoviteľ pri ďalších rôznych prácach vo výškach musí sa riadiť ustanoveniami NV č. 396/2006 Z.z. a prílohou č. 6 Vyhlášky č. 147/2013 Z.z. Zb.

Ochrana vstupov do objektu.

Realizácia stavby je podmienená zabezpečením ochrany majetku školy v jestvujúcom objekte ZUŠ na p. č. 153030/13 na prízemí, resp. poschodí

Dočasné zábradlia

Zábradlie sa musí zhotoviť tak, aby vyhovovalo požadovanému účelu a odolalo všetkým zaťaženiám a vplyvom, ktoré sa pri realizácii stavby alebo jej užívaní bežne vyskytujú, základnou funkciou zábradlia je zabezpečiť ochranu zamestnancov proti pádu do voľného priestoru, ktorý sa nachádza pod pracovnou plošinou.

Za dočasné ochranné zábradlie sa považuje zábradlie, ktoré sa používa iba v priebehu výstavby. Je prostriedkom kolektívnej ochrany zamestnancov a zhotoviteľov – FO. Konštrukcie, ktoré slúžia na ochranu osôb počas stavebných alebo montážnych prác sú v priečnom reze zvislé alebo odklonené od zvislice max 15°. Ochranné zábradlie sa používa aj pri zemných prácach, zhotovovaní základových konštrukcií a výstavbe podzemných objektov.

Výška držadla – hornej tyče dočasného zábradlia nad pracovnou plochou musí byť v súlade s vyhláškou MŽP SR 532/2002 Z. z., min. 1100 mm. Zábradlie musí tvoriť min. držadlo /horná tyč/ a zarážka pri podlahe /ochranná lišta/ s výškou min. 150 mm

Na aplikáciu systémového debnenia alebo lešenárskych zostáv sa vzťahujú špecifické predpisy.

Pokiaľ sa pracovná plocha nachádza nad okolitým priestorom viac ako 2 m, vkladá sa do zábradlia do priestoru medzi držadlom a zarážkou min. 1 stredná tyč alebo iná vhodná výplň

Pri sklone chránenej plochy do 15 ° /merané od vodorovnej roviny/ nesmie byť voľná medzera v prípade 2-tyčového /s hornou a strednou tyčou/ prípadne viactyčového /s hornou a ďalšími tyčami/ zábradlia viac ako 550 mm.

Ak má pracovná plocha sklon väčší ako 15 ° /merané od vodorovnej roviny/ musí byť výška zábradlia min. 1100 mm a zábradlie musí obsahovať 3 tyče, voľná medzera v dolnej polovici zábradlia nesmie byť zároveň nikdy väčšia ako 250 mm.

Dočasné zábradlie môže byť prerušené iba v miestach rebríkových a schodiskových prístupov

Premiestniteľné zábradlie.

Premiestniteľné zábradlie môže byť odnímateľné, posuvné, sklopné skladacie a pod. Osadzuje sa všade tam, kde je z prevádzkových dôvodov nutné umožniť občasné nakladanie a vykladanie predmetov, montáž a demontáž zar. po ukončení týchto činností je nutné zábradlie vždy vrátiť do pôvodnej polohy.

V súlade s vyhláškou MŽP SR č. 532/2002 Z.z. sa zábradlie nemusí zriaďovať, ak by bránilo základnej prevádzke, na ktorú je plocha určená alebo pri hĺbke voľného priestoru viac ako 3 m, ak je na voľnom okraji pochôdznej plochy s bežnou alebo nízkou prevádzkou vytvorený nepochôdzny bezpečnostný pás so šírkou min. 1,5 m, ktorý je zreteľne vymedzený.

Všeobecne sa na premiestniteľné zábradlie vzťahujú rovnaké pravidlá ako na bežné trvalé ochranné zábradlie. Ďalšie špec. Požiadavky na Premiestniteľné zábradlie sú uvedené v STN 74 33 05:1998 (ochr. zábradlia, zákl. ustanovenia)

Materiál, náradie a pomôcky sa musia uložiť prípadne skladovať tak, aby po celý čas uloženia boli zabezpečené proti pádu, skĺznutiu alebo zhodeniu vetom.

Konštrukcie na prácu vo výškach sa nesmú preťažovať. Hmotnosť materiálu, zariadenia, pomôcok, náradia, vrátane počtu osôb nesmie presahovať normou stanovené náhodné zaťaženie konštrukcie.

Všetky konštrukcie na prácu vo výškach (lešenia) sa môžu montovať len na základe predloženého a platného certifikátu a dať do užívania len po ich úplnom ukončení a vybavení. Zhotoviteľ môže na tie to práce poveriť kvalifikovaných zamestnancov príp. zhotoviteľov – FO s platným lešenárskym preukazom a vyznačeným typom lešenia.

Pri montáži a demontáži lešenia sa zo strany montážnej čaty musí zaistiť zákaz vstupu tretej osoby na lešenie príp. do jeho ochranného pásma – ohradení, strážením a pod.

Odobranie a prevzatie pomocnej konštrukcie do užívania sa musí vykonať zápisom do stavebného, montážneho denníka alebo iného prevádzkového dokladu, s výnimkou tých lešení, ktoré majú pracovnú podlahu vo výške < 1,5 m.

Protokol o prevzatí a odovzdaní lešenia (jeho fotokópia) príp. záznamy o periodických kontrolách lešenia v zmysle STN 73 8101/A musia byť viditeľne umiestnené na lešení.

Zhotoviteľ pri ďalších rôznych prácach vo výškach sa musí riadiť ustanoveniami MV č. 396/2006 Z. z. a prílohou č. 6 vyhlášky č. 147/2013 Z. z.

Pád predmetov

Zamestnanci, resp. zhotovitelia – fyzická osoba musia byť chránení pred pádom predmetov kolektívnymi ochrannými prostriedkami, ak je to technicky možné. Materiály a pracovné zariadenia sú uložené alebo navrhnuté tak, aby nemohli skĺznuť alebo zrútiť sa.

Ochranné pásmo vymedzujúce ohradením ohrozený priestor, musí mať šírku od okraja pracoviska alebo pracovnej podlahy najmenej:

1. 1,5 m pri práci od 3-10 m vrátane
2. 2 m pri práci od 10-20 m vrátane
3. 2,5 m pri práci od 20-30 m vrátane
4. 1/10 výšky objektu pri práci nad 30 m

V miestach dopravy materiálu do výšky pomocou kladiek (ručne alebo strojovo) sa ochranné pásmo rozširuje o 1 m na všetky strany od pôdorysného profilu dopravovaného bremena.

Zhadzovanie predmetov, zvyškov stavebných látok a materiálu ma nižšie položené pracoviská, komunikácie alebo podobné plochy je dovolené len za predpokladu, že:

1. Miesto dopadu bude zabezpečené proti vstupu osôb (ohradením, vylúčením prevádzky, strážením) a jeho okolie chránené proti prípadnému odrazu alebo rozstreku zhodeného materiálu alebo predmetu.
2. Materiál sa bude zhadzovať uzavretým zariadením až na miesto uloženia.

Je zakázané zhadzovať predmety, pri ktorých nemožno bezpečne predpokladať miesto dopadu (plechy, krytina, Dosky apod.) alebo predmety, ktoré by mohli strhnúť zamestnanca, prípadne zhotoviteľa – fyzická osoba z výšky.

Ak pri zhadzovaní materiálu vzniká prašnosť alebo iný nežiadúci účinok, musia sa urobiť ochranné opatrenia.

Paženie výkopov

Nie je potrebné

1.12. Spracovanie hodnotenia nebezpečenstiev vyplývajúcich z pracovného procesu a pracovného prostredia

Zhotovitelia sú povinní v zmysle § 6 ods. 1 písm. c Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov spracovať identifikáciu nebezpečenstiev, ktorá by mala obsahovať významnejšie nebezpečenstvá a možné závažnejšie pracovné činnosti podľa zdroja rizík v rozsahu vykonávaných prác a činností.

Pre jednotlivé práce musia byť vypracované technologické alebo pracovné postupy v súlade s §4 vyhlášky MPSVaR č. 147/2013 Z. z., ktoré musia riešiť:

- nadväznosť a súbeh jednotlivých pracovných operácií,
- použitie strojov, zariadení a špeciálnych pracovných prostriedkov, pomôcky a pod.,
- druhy a typy pomocných stavebných konštrukcií,
- spôsob dopravy (zvislej a vodorovnej) materiálov, prípadne osôb, vrátane skladovacích plôch a pod.,
- technické a organizačné opatrenia na zaistenie bezpečnosti zamestnancov, pracoviska a okolia,
- opatrenia pri stavebných prácach pri mimoriadnych podmienkach a pod.

1.13. Hlásenie pracovných úrazov, nehôd a porúch technických zariadení

V zmysle § 17 Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov a Vyhlášky MPSVaR SR č. 500/2006 Z. z. všetky nehody, úrazy a poruchy, ktoré môžu viesť k poraneniam, haváriám alebo stratám, musia byť oznámené investorovi. Ak sa niekde vyskytne aj najmenšie poranenie, musí sa zaznamenať v knihe úrazov zhotoviteľa. Podrobnosti o nehode alebo hroziacej poruche sa musia predkladať investorovi v podobe správ.

Každá nehoda alebo výskyt nebezpečenstva týkajúce sa prevádzky, personálu, zariadenia alebo znečistenia, či životného prostredia, sa musia hlásiť okamžite koordinátorovi bezpečnosti investora verbálne a do 24 hodín to potvrdiť písomne.

Ak do tejto doby nie sú k dispozícii podrobné informácie, mala by sa predložiť predbežná písomná správa.

Písomné správy musia podrobne opisovať podstatu nehody, čas a dátum jej výskytu a presné určenie miesta, ako aj ostatné súvisiace faktory, ktoré môžu prispieť k objasneniu vzniku nehody. Kópie všetkých štatutárnych poznámok a vypovedí týkajúce sa udalosti zaslané právny orgánom sa poskytnú investorovi. Kópie správ o všetkých nehodách sa musia zaslať investorovi. Taktiež sa musia získať podrobné údaje o všetkých svedkoch, ako aj akékoľvek porušenie dohody alebo pracovného povolenia sa musí zaznamenať.

Tam, kde došlo k zraneniu osôb, musí sa získať lekárska správa, ktorá sa neskôr zahrnie do predkladanej správy.

Hlavný riadiaci zamestnanec zhotoviteľa zaoberajúci sa nehodami a hroziacimi poruchami sa zúčastní na stretnutí s investorom, aby popísal udalosti.

1.14. Súbeh činností dvoch zhotoviteľov na pracovisku

1. Zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci písomne dohodnuté podľa § 18 ods. 1 zákona medzi zhotoviteľmi obsahuje aj spôsob odovzdania a prevzatia staveniska alebo pracoviska na stavenisku formou záznamu o odovzdaní a prevzatí pracoviska na stavenisku. Rovnako sa postupuje pri súbehu stavebných prác s prácami počas prevádzky.

Vzhľadom na objem prác v uvedených objektoch nastanú situácie, keď na jednom pracovisku budú súčasne plniť svoje pracovné povinnosti pracovníci viacerých zhotoviteľov. Vzájomné vzťahy medzi zhotoviteľmi musia byť vzájomne dohodnuté a písomne potvrdené. Rozvrhnutie pracoviska sa musí dohodnúť.

Počas realizácie prác zamestnávateľ a samostatne zárobkovo činná osoba uplatňujú všeobecné zásady prevencie a požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci ustanovené zákonom s prihliadnutím najmä na vzájomné pôsobenie pracovných činností uskutočňovaných na pracovisku alebo v jeho tesnej blízkosti.

Vzájomné vzťahy, záväzky a povinnosti v oblasti bezpečnosti práce sa musia medzi účastníkmi výstavby dohodnúť vopred a musia byť obsiahnuté v zápise o odovzdaní staveniska (pracoviska), ak nie sú obsiahnuté v hospodárskej zmluve. Na spoločných pracoviskách sa zakazuje zamestnancom vstupovať do ohradených priestorov firiem.

Zhotoviteľ montážnych prác je povinný oboznámiť ostatných zhotoviteľov s požiadavkami bezpečnosti práce obsiahnutými v projekte stavby a v dodávateľskej dokumentácii. Koordinácia zahŕňa spoluprácu medzi zamestnávateľmi na stavenisku, pracovisku najmä, ak pracujú na spoločnom pracovisku a ak ich činnosť na pracovisku na seba nadväzuje, usmerňovanie práce so zreteľom na ochranu zamestnancov, na prevenciu vzniku úrazov a iného ohrozenia zdravia, na vzájomné informovanie podľa zákona a zapojenie samostatne zárobkovo činné osoby do tohto procesu, ak je to potrebné.

2. Pred začatím stavebných prác na stavenisku treba, aby stavebník záznamom o odovzdaní a prevzatí staveniska odovzdal stavenisko zhotoviteľovi.
3. Zhotoviteľ, ktorý prevzal stavenisko od stavebníka, môže odovzdať záznamom o odovzdaní a prevzatí pracoviska stavenisko alebo konkrétne pracovisko
 - a. jednému ďalšiemu zhotoviteľovi, ktorý na konkrétnom pracovisku bude vykonávať svoju pracovnú činnosť, alebo
 - b. späť stavebníkovi.
4. Záznam o odovzdaní a prevzatí pracoviska na stavenisku obsahuje
 - a. identifikáciu konkrétneho pracoviska na stavenisku, ktoré je predmetom odovzdania a prevzatia medzi zhotoviteľmi,
 - b. identifikačné údaje odovzdávajúceho subjektu, ktorými sú jeho názov alebo obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo a meno a priezvisko zodpovednej osoby za odovzdanie konkrétneho pracoviska na stavenisku,
 - c. identifikačné údaje preberajúceho subjektu, ktorými sú jeho názov alebo obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo a meno a priezvisko zodpovednej osoby za prevzatie konkrétneho pracoviska na stavenisku,
 - d. dohodnuté podmienky alebo požiadavky zhotoviteľov,
 - e. dátum a čas odovzdania a prevzatia konkrétneho pracoviska na stavenisku a podpisy zodpovedných osôb za odovzdanie a prevzatie konkrétneho pracoviska na stavenisku za zhotoviteľov.
5. Ak pracovisko nie je odovzdané ďalšiemu zhotoviteľovi, tento ďalší zhotoviteľ je zhotoviteľom vykonávajúcim pracovnú činnosť na pracovisku iného zhotoviteľa.

Zamestnávateľ je povinný presvedčiť sa, či zamestnanci, zamestnanci iného zhotoviteľa alebo zhotoviteľa - fyzická osoba, ktorí budú vykonávať práce v jeho priestoroch, dostali potrebné informácie a pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci platné pre jeho priestory, najmä informácie podľa § 7 až 9 Nariadenia vlády SR č. 396/2006 Z. z. a ak ich nedostali, upozorniť na to ich zamestnávateľa a podľa potreby vykonať opatrenia. (viď aj §18 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov)

Spolupráca na spoločných pracoviskách

Ak na jednom pracovisku plnia úlohy zamestnanci viacerých zamestnávateľov alebo fyzické osoby oprávnené na podnikanie, je spolupráca zamestnávateľov a týchto osôb pri prevencii, príprave a vykonaní opatrení na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, koordinácia činností a vzájomná informovanosť súčasťou uzavretých zmlúv. Medzi nimi musí byť uzavretá písomná dohoda, ktorá určí, kto z nich zodpovedá za vytvorenie podmienok bezpečnosti

a ochrany zdravia zamestnancov na spoločnom pracovisku a v akom rozsahu. Ak sa nedohodnú, zodpovedá každý z nich v plnom rozsahu.

Zamestnávateľia, ktorých zamestnanci plnia úlohy na jednom pracovisku, sú povinní navzájom sa informovať najmä o možných ohrozeniach, preventívnych opatreniach a o opatreniach na poskytnutie prvej pomoci, na vykonávanie záchranných prác a na evakuáciu zamestnancov. Tieto informácie je každý zamestnávateľ povinný poskytnúť svojim zamestnancom. Zamestnávateľ vykonávajúci montážne, opravárenské, stavebné, revízne a odborné práce pre iné fyzické osoby a právnické osoby na ich pracovisku, dohodne s objednávatelom zabezpečenie a vybavenie pracoviska pre bezpečný výkon práce. Práce sa môžu začať až vtedy, keď je pracovisko náležite zabezpečené a vybavené a písomne odovzdané.

1.15. Zdravotná spôsobilosť zamestnancov

Pri nástupe do práce a v súvislosti s výkonom práce sa posudzuje zdravotná spôsobilosť zamestnancov. Posudzovanie upravuje zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia. Zdravotná spôsobilosť na prácu sa posudzuje na základe zistenia zdravotného stavu zamestnanca pri preventívnej, periodickej, prípadne mimoriadnej lekárskej prehliadke a na základe výsledkov môže zhotoviteľ zaradiť zamestnanca na práce a činnosti, ktoré sú v súlade so zdravotnou spôsobilosťou.

- U zamestnancov, ktorí vykonávajú činnosti, pre ktoré sa vyžaduje osobitná zdravotná spôsobilosť, musí zhotoviteľ zabezpečiť a umožniť zamestnancom absolvovať u lekára kontrolu, aby takýto doklad získal.

Zamestnávateľia sú povinní najmä:

neprijímať zamestnancov bez kladného posudku zo vstupnej prehliadky,

- vysielať zamestnancov na periodické, mimoriadne, vstupné a výstupné prehliadky v lehotách určených pre jednotlivé odbornosti a kvalifikácie, nedovoliť zamestnancom, ktorí sa v určenej lehote nepodrobili povinnej prehliadke vykonávať pracovnú činnosť, ktorej výkon je podmienený kladným záverom prehliadky od lekára.

V zmysle § 6 ods. 1 písm. o Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov zamestnávateľ je povinný zaraďovať zamestnancov na práce so zreteľom na ich zdravotný stav, schopnosti a oprávnenia podľa osobitných predpisov (ktoré sú spomínané na začiatku tejto statí) a nepripustiť, aby vykonávali práce, ktoré nezodpovedajú ich zdravotnému stavu, schopnostiam, a pre ktoré nemajú oprávnenia. Taktiež Vyhláška SÚBP č. 374/1990 Zb. stanovuje, že dodávateľ stavebných prác nesmie poveriť zamestnancov vykonávaním stavebných prác, ak nespĺňajú požiadavky odbornej a zdravotnej spôsobilosti, o čom musí viesť evidenciu, ktorá sa rozširuje aj o vykonávaných školeniach, predelených OOPP, návodmi, pravidlami a pod.

1.16. Protipožiarne opatrenia

Povinnosti zamestnancov

Zabezpečenie požiarnej ochrany je súčasťou zodpovednosti a povinnosti každého vedúceho zamestnanca podľa rozsahu jeho pôsobnosti. Súčasne zodpovedá za realizáciu protipožiarnych opatrení a za dodržiavanie protipožiarnych predpisov, pracovných inštrukcií, postupov a technologickej disciplíny a nepripustí ich porušenie.

Svoju zodpovednosť nemôže preniesť na svojho podriadeného alebo zamestnanca v odbore požiarnej ochrany.

Všetci pracovníci na stavbe sú povinní poznať a dodržiavať predpisy požiarnej ochrany, plniť stanovené úlohy na úseku prevencie, vrátane účasti na školení a odbornej príprave (vrátane preskúšania). Bez meškania musí ohlásiť nadriadenému závažnú a nedostatky ohrozujúce požiarne bezpečnosť.

Zákaz manipulácie s otvoreným ohňom

Ochrana pred požiarom

Práca s otvoreným ohňom a inými zdrojmi zapálenia (zváranie, pálenie, brúsenie a pod.), ako aj používanie všetkých elektrických zariadení (vrátane batériových svietidiel, vŕtačiek, meracích zariadení a pod.) v priestoroch s nebezpečenstvom výbuchu je možné iba na základe dohody kto zabezpečí protipožiarne opatrenia pre prácu s otvoreným ohňom. Práca s otvoreným ohňom v priestoroch zvýšeného rizika a ďalšej práce za mimoriadnych podmienok budú v potrebných prípadoch zabezpečované protipožiarnou asistenčnou hliadkou - samostatne pre každú požiarne nebezpečnú prácu. **Následný dozor po ukončení zvaračských prác organizuje na vyčlenených pracoviskách zhotoviteľ.** Dozor vykonáva člen protipožiarnej asistenčnej hliadky, trvale alebo v určených časových intervaloch - podľa rizika požiaru - po nevyhnutný čas.

Následný dozor po ukončení práce s otvoreným ohňom na **nevyčlenených pracoviskách** určí vystavovateľ povolení na prácu.

Skladové objekty s uloženými horľavými látkami, bunky sociálneho zariadenia, kancelárske bunky majstrov a objektov vedenia stavby musia byť vybavené (zabezpečené) prenosnými hasiacimi prístrojmi.

Všetky podlahy, zásteny a plachty pre zvaračov musia byť z nehorľavého materiálu. Musia zaistiť ochranu proti prieniku žeravých častíc do priestoru zvonku zvaracieho pracoviska.

Pojazdné strojné zariadenia, vrátane zvaracích agregátov, ktoré je vybavené spaľovacím motorom, musí byť riadne uzemnené a trvalo vybavené hasiacim prístrojom.

Hasiaci prístroj musí byť každé 2 roky kontrolovaný oprávnenou osobou a riadne označený.

Požiarne hydranty, vecné prostriedky a zariadenie OPP (ako sú hasiace prístroje a hadice) a ostatné zariadenia pre havarijnú situáciu musia byť trvalo prístupné a plne použiteľné. Vo vzdialenosti do 3 m musí zostať voľný priestor.

Je zakázané pálenie odpadov v areáli staveniska.

Je zakázané používanie otvoreného ohňa pri stavebných prácach v celom okolí ZUŠ

Elektrické ohrievače v kanceláriách, dielnach, pracovných priestoroch a pod. musia byť v dobrom stave a pravidelne kontrolované v súlade s STN 33 1500.

Zneškodnenie horľavých alebo jedovatých látok musí byť vykonané v súlade so zásadami pre zneškodňovanie nebezpečného odpadu pod odborným dohľadom. Nesmú byť vypustené do fekálny alebo splaškovej kanalizácie.

V priestoroch výrobných jednotiek a vo vzdialenosti do 10 m od všetkých pracovísk s otvoreným ohňom (i dočasných) nesmú byť umiestnené pohotovostné zásoby tlakových fliaš a farieb. Horľavé alebo vznetlivé látky ako pohonné hmoty, čistiace prostriedky atď. musia byť riadne skladované v uzatvorených nádobách, jasne označených oddelene od iného materiálu a mimo pracovné priestory. Skladovacie priestory musia byť zreteľne označené výstražnými značkami zákazu fajčenia. Skladovanie musí zodpovedať STN 65 0201.

Pre balenie a povrchovú ochranu inštalovaných zariadení a konštrukčných dielov nesmú byť použité výrobky z PE - fólie a iných umelých hmôt bez testu na ohňovzdornosť (odolnosť proti samovoľnému šíreniu plameňa).

Po uplynutí pracovnej doby je nutné celý pracovný priestor skontrolovať a zaistiť proti riziku požiaru od tlejúceho odpadu, zvyškov zvrácaných materiálov, dreva, papiera a pod. Žiadne stroje, ohrievače, svietidlá a iné zariadenie nesmie zostať v chode. Všetky skrine na náradie a dvere musia byť zamknuté. Na stavbe a v ďalších pracovných priestoroch, ako aj v kanceláriách a sociálnych bunkách to uskutočnia vedúci zamestnanci príslušných podzhotoviteľov.

Východy a prístupy k nim musia byť trvalo voľné, prechádzajúce pešie cesty, uličky a chodby, ktoré vedú samostatne, aspoň ku dvom východom, musia byť udržiavané priechodné. Všetky únikové cesty musia mať šírku najmenej 0,75 m.

Povinnosti zamestnancov zhotoviteľov na úseku ochrany pred požiarom:

Zamestnanci sú povinní konať tak, aby nedošlo k vzniku požiaru pri prevádzkovaní palivových spotrebičov, elektrotepelných spotrebičov a iných spotrebičov, pri skladovaní, ukladaní a pri manipulácii s otvoreným ohňom.

Zamestnanci sú povinní poskytnúť osobnú a vecnú pomoc pri zdolávaní vzniknutého požiaru, na základe pokynov od veliteľa zásahu.

Zamestnanci nesmú vykonávať činnosti na výkon, ktorých nemajú osobitné oprávnenia alebo odbornú spôsobilosť (napr. zvrácanie, zásahy do elektrických zariadení a pod.).

Zamestnanci nesmú poškodzovať alebo zneužívať požiaro-technické zariadenia (hasiace prístroje, hydranty, elektrický požiaru signalizáciu a pod.).

Zamestnanci nesmú bezdôvodne vyvolať požiaru poplach.

Zamestnanci nesmú brániť výkonu kontrol štátneho požiarneho dozoru.

Postup pri vzniku požiaru:

- Ohlásiť požiar na ohlasovni požiarov - HLAVNÉ INFORMÁCIE alebo priamo na
- HaZZ, t. č. 112. alebo t. č. 150
- Pokúsiť sa uhasiť požiar dostupnými hasiacimi prostriedkami.
- V prípade, že sa požiar nedá zlikvidovať, opustiť ohrozené priestory cez únikové východy.
- Pomáhať pri evakuácii osobám, ktoré nie sú schopné samostatne opustiť priestory.
- Zhromaždiť sa v priestoroch určených ako „ZHROMAŽDISKO“ - zariadenie staveniska podľa prílohy

1.17. Prírodné a umelé osvetlenie pracovísk, priestorov a komunikácií na stavenisku, pracovisku

Zhotovitelia i podzhotovitelia musia si zabezpečiť pracoviská, priestory a komunikácie tak, aby boli dostatočne osvetlené prírodným osvetlením alebo umelým osvetlením. Ak je denné osvetlenie nedostatočné, používajú sa prenosné svetelné zdroje odolné proti nárazom. Farba umelého osvetlenia nemôže rušiť ani ovplyvňovať vnímanie svetelnej signalizácie alebo bezpečnostného označenia. Osvetlenie pracovísk, priestorov a komunikácií musí byť umiestnené tak, aby nebol zdrojom úrazu zamestnancov.

Pracoviská, priestory a komunikácie, na ktorých sú zamestnanci pri výpadku umelého osvetlenia osobitne vystavení nebezpečenstvu, musia byť vybavené dostatočným núdzovým osvetlením premeranej intenzity.

Pri montážnych prácach za zníženej viditeľnosti sa musí zabezpečiť dostatočné osvetlenie. Komunikácie, pracoviská a nebezpečné miesta musia byť po zotmení alebo za zníženej viditeľnosti osvetlené z umelých zdrojov.

1.18. Porušenie povinností

V prípade porušenia povinností vyplývajúcich z predchádzajúcich bodov tohto plánu BOZP a nasledovného neodstránenia nedostatkov bude koordinátor bezpečnosti, poverený zamestnanec za investora, resp. stavbyvedúci stavby oprávnení nariadiť prerušenie prác v súlade s §6 vyhlášky MPSVaR č. 147/2013 Z. z..
Dôsledky a škody vyplývajúce z prerušenia prác znáša príslušný zhotoviteľ, na ktorého strane došlo k zanedbaniu povinností.
Prípadné sankčné opatrenia budú uplatňované v zmysle zmluvy o dielo (ZoD).

1.19. Vybavenie lekárničky na stavenisku, pracovisku

Liečivá

Acylpyrín 0,5 g 10 tabliet 2 ks
Adsorpčné uhlie 20 tabliet (Carlo adsorbent) 1 ks
Benzín lekársky 100 ml
Borová masť 20 g 1 ks
Carbosorb 20 tbl. 1 ks
Gasrtogel 50 tbl. 1 ks
Ataralgin 10 tbl. alebo iné voľne predajné analgetika 1 ks
Magnesiu peroxydatum Spofa 20 tbl. 1 ks
Manganistan draselný 5 g
Opthal 1 ks
Plumbin plv. 2 ks
Sedolor alebo iné voľne predajné analgetiku 10 tbl. 1 ks
Septonex alebo iný vhodný dezinfekčný prípravok 4 ks

Obväzový materiál

Gáza hydrofilná skládaná sterilná	20 cm x 20	5 ks
Náplast' hladká	2,5 cm x 1 m	2 ks
	5 cm x 5 m	1 ks
Náplast' s tampónom	6 cm x 1 m	1 ks
Obvínadlo elastické	7 cm x 5 m	1 ks
Obvínadlo hydrofilné sterilné	6 cm x 5 m	4 ks
	8 cm x 5 m	2 ks
	10 cm x 5m	8 ks
Obvínadlo na popáleniny		4 ks
Obvínadlo škrtiace pryžové	70 cm	1 ks
Obväz hotový	č. 1	2 ks
	č. 2	4 ks
	č. 3	4 ks
Svutin	5 cm x 7,5 cm	4 ks
Šatka trojcípa		1 ks
Vata obväzová lisovaná sterilná	25 g	2 ks
Vata obväzová skládaná	50 g	4 ks

Zdravotnícke pomôcky

Kvapátko očné v puzdre	1 ks	
Paličky na jazyk drevené	10 ks	
Pinzeta anatomická	1 ks	
Príručka "Prvá pomoc"	1 ks	
Rúška PVC	20 cm x 20 cm	1 ks
Rúška resuscitačná	3 ks	
Traumacel zásyp	2 g	
Špendlíky zatváracie v antikoroíznej úprave	6 ks	
Nožnice	1 ks	
Teplomer lekársky v puzdre	1 ks	
Chirurgické rukavice	1 pár	
Izotermická fólia	220 x 140 cm	1 ks

1.20. Bezpečnostné značky

Bezpečnostné označenie sa bude vzťahovať na konkrétne práce, činnosti, predmety alebo situácie a poskytne pokyny alebo informácie potrebné na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci podľa potreby prostredníctvom značiek, ktoré sú uvedené v STN 018012 - 2, SYNEN 61310 - 1, Nariadení vlády SR č. 387/2006 Z. z. a ostatných noriem používaných v štátoch EÚ.

Zákazové symboly:

Zákaz fajčenia

Zákaz fajčenia
a používania
otvoreného ohňa

Zákaz vstupu pre chodcov

Zákaz hasenia vodou

Zákaz pitia

Nepovolaným vstup zakázaný

Priemyselným vozidlám vjazd zakázaný

Zákaz dotýkať sa

Príkazové symboly:

Príkaz na používanie
prostriedku na ochranu zraku

Príkaz na používanie
ochrannej prilby

Príkaz na používanie
prostriedku na ochranu sluchu

Príkaz na používanie prostriedku
na ochranu dýchacích ciest

Príkaz na používanie prostriedku
na ochranu nôh

Príkaz na používanie
prostriedku na ochranu rúk

Príkaz na používanie
ochranného odevu

Príkaz na používanie
prostriedku na ochranu tváre

Príkaz na používanie
bezpečnostného závesného
systému

Príkaz na používanie cesty vyhradenej pre chodcov

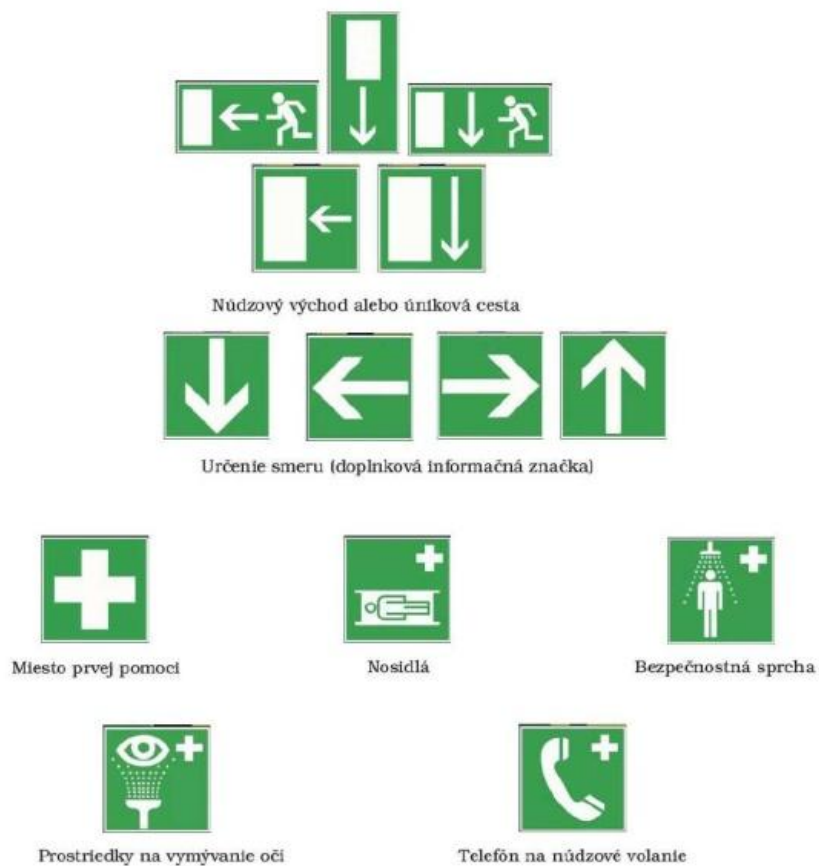

Všeobecná príkazová značka
(používa sa spolu s doplnkovou značkou)

Výstražné značky:

Značky pre núdzový východ, únikové cesty a prvú pomoc:

Značky požiarnej ochrany:

Požiarne hadica

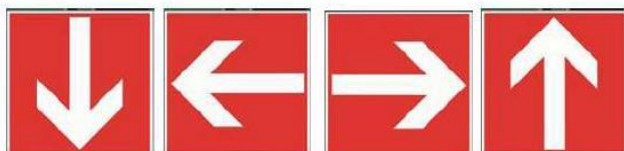
Rebrik

Hasiaci prístroj

Telefón na núdzové
volanie v prípade
požiaru

Určenie smeru (doplnková informačná značka)

1.21. Tabuľka ručných signálov pri manipulácii s bremenami

Význam	Opis	Ilustrácia
A. Všeobecné signály		
ŠTART Výstraha Začiatok príkazu	Obe ramená sú vystreté vodorovne, dlane sú obrátené dopredu.	
STOP Prerušenie Koniec pohybu	Pravé rameno smeruje hore, dľaň je obrátená dopredu.	
KONIEC Koniec činnosti	Obe ruky sú tesne nad sebou vo výške hrudníka.	
B. Vertikálne pohyby		
ZDVIHNUTIE	Pravé rameno smeruje hore, dľaň je obrátená dopredu a pomaly opisuje kruh.	
SPUSTENIE	Pravé rameno smeruje dole, dľaň je obrátená dovnútra a pomaly opisuje kruh.	
VERTIKÁLNA VZDIALENOSŤ	Ruky naznačujú príslušnú vzdialenosť.	

Význam	Opis	Ilustrácia
C. Horizontálne pohyby		
POHYB VPRED	Obe ramená sú ohnuté, dlane sú obrátené hore a predlaktia sa pomaly pohybujú smerom k telu.	
POHYB VZAD	Obe ramená sú ohnuté, dlane sú obrátené dolu a predlaktia sa pomaly pohybujú smerom od tela.	
VPRAVO od signalistu	Pravé rameno je vystreté vodorovne, dľaň je obrátená dolu a pomaly robí malé pohyby vpravo.	
VĽAVO od signalistu	Ľavé rameno je vystreté vodorovne, dľaň je obrátená dolu a pomaly robí malé pohyby vľavo.	
HORIZONTÁLNA VZDIALENOSŤ	Ruky naznačujú príslušnú vzdialenosť.	
D. Nebezpečenstvo		
NEBEZPEČENSTVO Núdzové zastavenie	Obe ramená smerujú hore, dlane sú obrátené vpred.	
RÝCHLO	Všetky pohyby rýchlejšie.	
POMALY	Všetky pohyby pomalšie.	

12. LEGISLATÍVA

Prehľad bezpečnostných predpisov pre jednotlivé pracovné činnosti vykonávané v rámci stavby
Pri stavebnomontážnych prácach sa musia dodržiavať všeobecné predpisy na zaistenie BOZP a to najmä:

- **Zákon NR SR č. 124/2006 o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov** (v znení č. [309/2007 Z. z.](#), [140/2008 Z. z.](#), [132/2010 Z. z.](#), [136/2010 Z. z.](#), [470/2011 Z. z.](#), [154/2013 Z. z.](#), [308/2013 Z. z.](#), [58/2014 Z. z.](#), [204/2014 Z. z.](#), [118/2015 Z. z.](#), [128/2015 Z. z.](#), [378/2015 Z. z.](#))
- **zákona č. 154/2013 Z.z.**, Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony
- **zákona č. 308/2013 Z.z.**, Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony
- **vyhlášky č. 508/2009 Z.z.**, Vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti na **zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými** a ktorou sa ustanovujú technické zariadenia, ktoré sa považujú za vyhradené technické zariadenia (v znení č. [435/2012 Z. z.](#), [398/2013 Z. z.](#), [234/2014 Z. z.](#))
- **zákona č. 470/2011 Z. z.)** Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- **Nariadenie vlády SR č. 391/2006 Z. z. O minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko**
- **Nariadenie vlády SR č. 392/2006 Z. z. O minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov**
- **Nariadenie vlády SR č. 395/2006 Z. z. O minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov**
- **Nariadenie vlády SR č. 396/2006 Z. z. O minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko**
- **Vyhláška č. 59/1982 Zb.**, Vyhláška Slovenského úradu bezpečnosti práce, ktorou sa určujú základné požiadavky na zaistenie bezpečnosti práce a technických zariadení (v znení č. [374/1990 Zb.](#), [484/1990 Zb.](#))
- **Vyhláška č. 147/2013 Z. z.** Vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti na **zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich** a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností (v znení č. [46/2014 Z. z.](#), [100/2015 Z. z.](#))
- **Nariadenie vlády SR č. 29/2001 Z. z.**, Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody na osobné ochranné prostriedky (v znení č. [323/2002 Z. z.](#))
- **Vyhláška Slovenského úradu bezpečnosti práce a Slovenského banského úradu č. 208/1991 Zb.** O bezpečnosti práce a technických zariadení pri prevádzke, údržbe a opravách vozidiel
- **Nariadenie vlády SR č. 387/2006 Z. z.**, Nariadenie vlády č. **387/2006 Z. z.** Nariadenie vlády Slovenskej republiky o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci (v znení č. [104/2015 Z. z.](#)) a v Nariadení vlády SR č. 281/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami
- **Vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 508/2009 Z. z.**, Vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú technické zariadenia, ktoré sa považujú za vyhradené technické zariadenia (v znení č. [435/2012 Z. z.](#), [398/2013 Z. z.](#), [234/2014 Z. z.](#))
- **Zákon č. 355/2007 Z.z.** Zákon o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení č. [140/2008 Z. z.](#), [461/2008 Z. z.](#), [540/2008 Z. z.](#), [170/2009 Z. z.](#), [67/2010 Z. z.](#), [131/2010 Z. z.](#) (nepriamo), [132/2010 Z. z.](#), [136/2010 Z. z.](#), [172/2011 Z. z.](#), [470/2011 Z. z.](#), [306/2012 Z. z.](#), [74/2013 Z. z.](#), [153/2013 Z. z.](#), [204/2014 Z. z.](#), [77/2015 Z. z.](#), [403/2015 Z. z.](#))

STN 01 8010 - 2 Používanie bezpečnostných značiek

STN EN 611310 - 1 Normy používané v štátoch EÚ

STN ISO/TR 7239 Používanie informačných značiek

STN 733050 Zemné práce

STN EN 474 - 1 + AC 2,3,4,5 + AC, 6 + AC,7,8,9,10,11 Stroje na zemné práce. Bezpečnosť

STN ISO 4557 Stroje pre zemné práce

STN 277005 Kolesové nakladače

STN 270142 Zdvíhacie zariadenia, skúšanie

STN 270143 - Zdvíhacie zariadenia , prevádzka, údržba a opravy

STN 27 0144 Zdvíhacie zariadenia, prostriedky pre viazanie a uchopenie bremien
STN EN 35 7107 Rozvádzače
STN 34 3108 Bezpečnostné predpisy o zaobchádzaní s elektrickým zariadením
STN EN 131 - 1, 2 + AC Rebríky
STN 73 3305 Ochranné zábradlie
STN 34 1090 Elektrické zariadenia staveniskové
STN EN 60 974 - 1 až 10 (05 2205) Zariadenia oblúkové, Zváranie
STN EN 61 140 (33 2010) Ochrana pred úrazom elektrickým prúdom

Počas prác bude vybraný dodávateľ a jeho subdodávateľia v plnom rozsahu rešpektovať :

Odpady:

- Vyhláška MŽP SR č. **365/2015 Z.z.**, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, v znení neskorších predpisov:
- Predpis č. **79/2015 Z. z.** Zákon o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Predpis č. **371/2015 Z. z.** Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch

Ochrana ovzdušia:

- Zákon č. **137/2010 Z. z. o ovzduší**, zákonom č. **478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia**, Vyhláška č. **410/2012 MŽP SR** z 30.11.2012, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší (v znení č. [270/2014 Z. z.](#), [252/2016 Z. z.](#))

Ochrana vôd:

- **Zákona NR SR č. 364/2004 Z.z., Vodný zákon** (v znení zákona č. 587/2004 Z. z., zákona č. 230/2005 Z. z., zákona č. 479/2005 Z. z., zákona č. 532/2005 Z. z., zákona č. 359/2007 Z. z., zákona č. 514/2008 Z. z., zákona č. 515/2008 Z. z., zákona č. 384/2009 Z. z., zákona č. 134/2010 Z. z., zákona č. 556/2010 Z. z., zákona č. 258/2011 Z. z., zákona č. 408/2011 Z. z., zákona č. 306/2012 Z. z., zákona č. 321/2012 Z. z.) a vyhláškou č. **418/2010** o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona

Ochrana prírody a krajiny:

- **Zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny** v znení zákona č. 525/2003 Z.z., zákona č. 205/2004 Z.z., zákona č. 364/2004 Z.z., zákona č. 587/2004 Z.z., zákona č. 15/2005 Z.z., zákona č. 479/2005 Z.z., zákona č. 24/2006 Z.z., zákona č. 359/2007 Z.z., zákona č. 454/2007 Z.z., zákona č. 515/2008 Z.z., zákona č. 117/2010 Z.z., zákona č. 145/2010 Z.z., zákona č. 408/2011 Z.z.

Ochrana pred hlukom:

- **Zákon č. 126/2006 Z. z. Zákon o verejnom zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov** Predpis č. **Zákon č 355/2007 Z. z. Zákon o ochrane**, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií.

Podmienky požiarnej bezpečnosti stavby /ochrany pred požiarimi/

Vybraný dodávateľ resp. zúčastnení dodávateľia budú na zriadenom stavenisku (vonkajšom i vnútornom) v plnom rozsahu rešpektovať všetky platné právne predpisy v danej problematike hlavne

- **Zákon NR SR č. 314/2001 Z. z. Zákon o ochrane pred požiarimi** (v znení č. [438/2002 Z. z.](#), [215/2004 Z. z.](#), [347/2004 Z. z.](#), [562/2005 Z. z.](#), [519/2007 Z. z.](#), [445/2008 Z. z.](#), [199/2009 Z. z.](#), [400/2011 Z. z.](#), [37/2014 Z. z.](#), [129/2015 Z. z.](#))
- **Vyhlášku MV SR č. 94/2004 Z. z.** Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb (v znení č. [307/2007 Z. z.](#), [225/2012 Z. z.](#))
- **Vyhlášku MV SR č. 121/2002 Z. z.** (Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky o požiarnej prevencii (v znení č. [562/2005 Z. z.](#), [591/2005 Z. z.](#), [259/2009 Z. z.](#), [202/2015 Z. z.](#))
- **STN 92 0201-1, 2, 3 a 4.**, v znení neskorších predpisov
- **Vyhl. MV SR č. 699/2004** Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov (v znení č. [562/2005 Z. z.](#))
- **STN 73 0802** – Požiarne bezpečnosť stavieb / Spoločné ustanovenia